Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Etlar, Carit.; Carit Etlar.
Titel | Title:	Eiaghs Sønner : Drama
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Andr. Fred. Høst, 1845
Fysiske størrelse | Physical extent:	91 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Carit Ellar

fiagsö Sommr.

1845.

55, - 45.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130020734656

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Eiaghs Sonner.

Drama

af

Carit Etlar.

Kjøbenhavn.
Forlagt af Universitetsboghandler Andr. Fred. Høst.
Trykt hos S. Trier.
1845.

Personerne.

Lord Argyle, Than for Campels Stamme.
Annot, hans Datter.
Inis, hendes Søster, bestemt for Klostret.
Donald, Mac Eiagh, Than for Eiaghs Stamme.
Allan, hans Broder.
Colkitto, Than for Concars Stamme.
Lochiel, Harpespiller, Argyles Fortrolige.
Eynold,
Evan-Duc, } Folk af Campels Stamme.
Ryno,
En Tjener hos Argyle.
Fire Sækkepibere.
Gjæster, Følge, Hoilændere af Campels og Eiaghs Stamme.

Opført første Gang paa det Kongelige Theater
den 7de December 1844.

Eiaghs Sonner.

Farvel til hver Ven, hver Veninde farvel!
Farvel mine Drømme, min Lykke, mit Held!
Farvel til min Barndom, til Ungdommens Glæder!
Farvel til min Manddom, til Kraft og til Hæder!
Til Liv, og al Verden, farvel fra mig!
Men aldrig farvel til Dig.

Første Act.

Værelse i Argyles Slot.

Første Scene.

Argyle, Lochiel.

Argyle.

Nei Lochiel, nu gaaer det alt for vidt!
Jeg værnmes ved at føre dette Liv,
Jeg vil ei frygte for min egen Skygge.
Er jeg en Hare, som for Hundeglam
Og Jægerhorn et Skjul i Reden søger?
Min Hjelm! mit Sværd! og saa afsted til Kamp!
Der gløder Ungdomsild i mine Aarer.
Du siger, Eiaghs Sønner udenfor,
I hvert et Fjeld, bag hver en Stamme lurer,
Ha! lad dem komme, lad dem huske paa,
Jeg engang før har luget dette Ukrud,
Som gjødet af min Frygt paany fremskyder.

Lochiel.

Godt! Her er Hjelmen, lad os drage ud,
Men hvor er Fienden, som vi skal bekæmpe?

Byd Loclows Fjeld først jevne sig med Sletten,
Byd Skovens Træer og Høie at forsvinde,
Ufeet fra disse vil Mac-Eiaghs Kugler,
Men ei dit Øre melde Dig hans Nærhed.

Argyle.

Ha, Lochiel! Du er min onde Aand!
Du drypper Frygtens Gift i mine Aarer;
Dit Raad mig hilder i et Fangenet,
Hvergang jeg prøver paa at slippe løs
Du spinder Traadene blot fastere,
Og suger Kraftens Marv af mine Lemmer.

Lochiel.

Ret saa, min Herre! skjænd kun paa din Læge,
Bebreid mig, at jeg vogter Dig for Faren,
En saadan Brodes Vægt er fjederlet.
Mit Raad var Skjold imellem Dig og Døden,
Min Klogskab holdt dit Mod i Ledebaand.
Jeg siger det, Du bør ei drage ud,
Fra hvert et Træ, fra hver en Kløft i Fjeldet
Vil Eiaghs Kugler bringe Dødens Budskab.

Argyle.

Skal Eiaghs Skygge da bestandig stille
Sig imellem mig og alle mine Glæder?
Ved Morgengry lød før mit Jægerhorn
I Skov, i Fjeld og over Loclows Heder,
Nu græsser Hjort og Hind i Fred paa Sletten,
Vildsvinet grynter ved mit Borgeled,
Og Jagtens Vaaben urørt rustne op.
Jeg selv mig sniger om, som Grævlingen,
Hvis Hule Støverhund og Jæger vogter;
Hver fremmed Røst og Ansigt skrækker mig.
Om Natten rider Frygten paa mit Bryst,

Søvnløs jeg vælter mig omkring paa Leiet,
Mig gi'er ei Solen Varme, Dagen Lys,
En Grav er denne Borg, en Nat min Fremtid,
Derfor afsted! nu vil jeg bryde Lænken.

Lochiel.

Du kan den bryde, Herre, men husk paa,
At Livet er et Led i denne Lænke.

Argyle.

Og var Mac Eiaghs Muskler end af Staal,
Som Sværdets Tunge og en kraftig Arm
Ei kunde saare, jeg vil dog derud.
Min Fiendes Dolk er een, min Frygt har tusind.
Langt bedre da, at falde som en Helt,
End feig at døe, endnu før Livet endes.
Følg mig! (gaaer.)

Lochiel.

Aa, Du betænker Dig!
Jeg gi'er mit Hoved paa, Du gaaer dog ikke. (gaaer.)

Anden Scene.

Annot, Inis.

Annot.

Det nytter ikke hvad Du siger, Søster!
Jeg finder dog vor Allan ret elskværdig;
Han passer ei til et forfinet Liv,
Saa lidt som Falken i en Lærkerede;
Men hvad gjør det? Paa Fjeldet passer han,
Der blev han født, der redded' han mit Liv. —
Jeg elsker netop denne djerve Kraft

Den vilde Trods, der leer af Død og Farer,
Og gjør hver Modstand til sin Villies Slave.

Inis.

Han redded' ved en modig Daad dit Liv,
Gjengjeld med Tak ham, ei med Kjærlighed.

Annot.

Taknemlighed er Elskovs ældre Broder.

Inis.

Men Allan er for os en Fremmed, Søster,
Hvis Stand og Herkomst vi jo neppe kjende.
Argyles Datter bør bestandig huske,
Hun har et Navn, en Slægt, der skyldes Hensyn,
Og prøve vel og kjende, hvem hun elsker. —
Hver Qvinde, Annot! har en Genius,
Der villig kommer, naarsomhelst den kaldes,
I Elskovs Morgengry Fornuft den hedder,
Dens Røst er svag, hvor Lidenskaber gløde;
Den jages bort, men kommer dog igjen,
Og naar den atter nærmer sig vort Hjerte,
Forandret er dens Navn, forandret og dens Sprog,
Den kaldes Anger og de Ord den taler,
Er giftig Meeldug for vor Lykkes Blomster.

Annot.

Der talte atter Nonnen, kjære Inis!
For Dig er Hjertets Drømme, Elskovs Haab
En Barneleeg, en Skal, som fattes Kjærne.
Dit Blik er vendt mod Himlen, mit mod Jorden.
Mig varmer Livets Glæde, Livets Lyst,
Mig synger Fuglen for i Træets Grene;
Du plukker Fredens rene, hvide Blomster,
Jeg elsker Kjærlighedens røde Roser.
O Søster! vi forstaae hinanden ei,

Din Lykke boer bag Klostermurens Skygge.
For Kjærlighed vil jeg mit Altar bygge.

Inis.

Byg kun dit Altar, men lad ei dets Gud
Uværdig være til Præstindens Hyldning.
Hvad Allan angaaer, lær ham først at kjende,
Og prøv, om han din Kjærlighed fortjener.
Vi veed saalidt om ham, sin meste Tid
Tilbringer han paa Jagten. — Troer Du ogsaa,
At Du er elsket af ham, Annot?

Annot.

Synes Du
Det saa besynderligt, at han mig elsker?
Men tys! hvem synger? — Inis! Det er ham,
Mit Hjerte kjender denne Stemmes Toner.
Jeg gaaer, bliv Du tilbage, kjære Søster!
Udforsk ham, spørg ham, Du kan gjøre det.
Lad ham fortælle Dig Alt hvad Du ønsker.
Jeg Stakkel kan kun føle, ikke dømme. (gaaer.)

Tredie Scene.

Allan (med en dræbt Hog), **Inis.**

Allan.

See her er Tyven, Annot! vær nu glad,
Han skal ei mere stjæle dine Duer. —
Ah! Er det Dig, jeg troede Annot var her.

Inis.

Hun gik herfra i dette Øieblik.
Hvad er det for en Fugl, Du bringer der?

Allan.

En Høg; den Tyv har stjaalet Annots Duer.
Jeg loved' hende, at forjage ham
Og har holdt Ord. Den boede hist i Taarnet,
Høit, allerøverst oppe var dens Rede;
Der saae jeg den idag, med nok et Rov;
Jeg klavred' efter den; det var ret morsomt.
I Gaarden raabte Folk og bad mig blive,
De ligned' ovenfra smaae, sorte Prikker.
Jeg kom til Reden og fik fat paa Tyven,
Saa sloges vi en Stund, see blot hans Kløer!
Omsider fik jeg Bugt da med Krabaten
Og vil nu bringe min Trophæ til Annot;
Jeg tænker hun vil glædes ved dens Død.

Inis.

Det troer jeg ikke, dersom hun erfarer,
Du for at fælde den har vovet Livet.
Vel er det ikke første Gang Du gjør det.
Men Byttet her var ikke Prisen værd.

Allan.

Aa lad os ikke tænke meer herpaa.
Hiin første Heltedaad saa tidt er nævnet,
At jeg maa rødme ved hvor lidt jeg gjorde.
Du gode Gud! hvad var det Hele vel?
Kamp med et Vildsviin, da hun var forladt
Af de Kujoner, som drog ud med hende.
Nu, da jeg kjender Annot, vil jeg ønske,
Jeg kunde gjøre meget meer for hende.

Inis.

Hun vandt da, ved at være kjendt af Dig?

Allan.

Ja vist, hvorfor ei, Annot er jo munter,
Hun morer sig ved Alt, hvad jeg fortæller,
Hvergang jeg vender hjem om Aftenen,
Saa møder hun mig først og seer mit Bytte.
Hvis der var Leilighed, jeg vilde ogsaa
For Dig det samme gjøre.

Inis.

Virkelig?

Allan.

Hvis ei saa skulde Grunden være den,
At Annot mere hører Verden til
End Du; hun elsker Fjeldene og Heden,
Du er saa stille, kold og gaaer bestandig
Med Bøn paa Læben, Rosenkrands i Haanden.
Det forekommer mig, at være dumt,
At mure sig ind i en Klostercelle,
Og læse af en skimlet Bog de Ord,
Som udenfor med gylden Skrivt staae skrevne.
Vel sandt! Du har saa smukke, sorte Øine,
Og undertiden har jeg seet dem funkle
Saa stolt, saa modigt og befalende, —
(tager hendes Haand)
O Inis! Du veed ei, hvormeget Du
Da lignede min Broder.

Inis.

Din Broder?

Allan.

Ja!
Mod dette Blik er Annots død og mat,
Som Sol indsvøbt i graalig Vintersky,
Og dog, ha! ha! Det er forunderligt,

Den gamle Ryno, Sækkepiberen,
Fortalte mig igaar, da vi red hjem,
At han af mit og Anpots Øie læste,
At vore Skjæbner vilde knyttes sammen.
Han meente vel, vi elskede hinanden,
Er det ei morsomt?

Inis.

Nu, hvad svarte Du?

Allan.

Jeg loe og svarte ham, at Fjeldets Ørn
Og Dalens Due aldrig parres sammen.

Inis.

Du holder da hans Spaadom for umulig,
Svar mig oprigtig, Allan, gjør Du ikke?

Allan.

Jo Inis! Saa umuligt kan det skee,
Som at den Vinterstorm, der ryster Fjeldet,
Med Vaarens milde Luftning vil forenes.
Umuligt, som at Skovens sultne Ulv
Med Lammet kan i Elskov sig forene.
Jeg elsker Hedens vilde, nøgne Sletter,
Naar Midnatsstormen, træt af Raseri,
Halvtslumrende bag Lyng og Revling hvisker.
Jeg elsker Loclows mørke Klipperygge,
Naar Lynet kløver Fjelde og Orkanen
En Fløite gjør af Riften til en Gravsang.
Jeg elsker Havet, naar i Kamp det raser,
Naar Bølgens Hoved slaaer mod Skyens Porte
Og spytter Skum og Fraade op paa dem.
Jeg elsker Jagt og Kamp og Mord og Blod,
Og Dødningen, den blege Mand, som rider
Paa skarpe Sværderyg i Slagets Time,

Alt dette passer for Høilandets Søn,
Men lefle med en Qvinde, flette Krandse,
Og bag ved Ovnen synge kjælne Sange,
Det egner sig kun for en lavlandsk Herre.

(gaaer.)

Inis

(staaer længe og seer efter ham.)

Min stakkels Søster! Du har taget feil.
Paa denne Klippe groer ei Elskovs Roser.
Ja, Allan, Du har Ret, fuldkommen Ret,
Ei parres Fjeldets Ørn med Dalens Due.

(gaaer langsomt bort.)

Fjerde Scene.

Lochiel.

Man bør ei handle, uden først at tænke.
Min Herre tænker, uden at han handler,
Vor Jagt blev endt, før ret den var begyndt,
Jeg vidste forud, at det gik saaledes:
Det er et morsomt Liv, vi føre her,
Hver Dag han saaer Beslutninger og Planer,
Jeg rykker Planten op, før Frugt den sætter.
Lon, som forskyldt, han har fortjent det af mig.
Dengang Mac Eiagh lod mig pidske bort,
Fordi min Moder hjemme ikke lærte
Mig Stakkel Forskjel imellem Dit og Mit,
Kom jeg hertil, da var han streng og bister,
Imod Enhver, glubsk, arrig, viste Tænder,
Saasnart man blot betragted' ham for stivt.
Nu spiller jeg Fiolen, han maa dandse.
Jeg har afrettet ham, bragt ham saavidt,
At man ei let, bestemt skal kunne sige,
Hvor Herren passer bedst, foran et Compagnie
I Krigen, eller bagved en Syramme.

Hvis Folk engang vil sætte paa hans Liigsteen,
Hvad Godt han har udøvet her i Verden,
Saa vil man blot een Linie faae at læse,
Hans Dødsdag nemlig. — Tys, der kommer han!

Femte Scene.

Argyle, Lochiel.

Argyle.

Der! tag min Hjelm, skjul den for mine Blikke,
Og naar jeg næste Gang forlanger den,
Giv mig en Narrehætte da istedet.
Dan dette gamle Sværd om til en Brix
Og mal en Hare paa mit Vaabenskjold.
O! kunde jeg blot danne Hjertet om,
Og rive hver Erindring ud deraf,
Om hvad jeg var, og hvad jeg nu er bleven.
O! kunde jeg bag evig Glemsel skjule
Hver Heltedaad, min Slægt har skrevet ind
Med Sværd og Blod paa Efterverdnens Tavle!
Min Fader var den kongelige Eeg,
Jeg Tudsen, som boer i dens raadne Stamme.

Lochiel.

Nu plager Mismod Dig, min kjære Herre!
Du seer din Sorg med altfor store Briller.
Hvad gjør vel det, om end en flygtig Sky
Et Øieblik fordunkler Solens Straaler?
Hvad siger det, om end en Flue prøver,
At sætte Frygtens Spy ind i dit Hjerte?
Forsigtighed har vundet mange Seire,
Den raadte jeg til, saavidt jeg veed,
Men aldrig nævnte den som Feigheds Broder.
Dit Mod, din Heftighed gjør tidt dig blind,

Du seer ei Faren, selv naar den, som nu,
Opspiler Gabet foran dine Fødder.

Argyle.

Du er en Usling, Lochiel! dit Raad
Blot sætter Rust paa Glandsen af min Ære.
Du laaner Himlens Luft, og giver mig
Forpestet den igjen; Du læger Saaret,
Hvergang jeg vaander mig fortabt i Smerte,
For senere paany at aabne det.

Lochiel.

Mands Mod er ikke meer end Feighed værd,
Naar den fra Mands Besindighed udskeier.
Du er ei feig, jeg siger det, min Lord!
Thi var Du det, hvi lod Du da din Fjende
Saalænge dvæle under Tag med Dig?
Hvi lod Du ham vel spise ved dit Bord
Og gaae og komme, naar han selv behager?

Argyle.

Min Fjende i mit Huus! hvem mener Du?

Lochiel.

Jeg mener Allan, som for Skinnets Skyld,
Blot for at faae en Leilighed herind,
Har reddet Froken Annot fra et Vildsviin.
Nu gad jeg vidst, om det kan kaldes Feighed,
At vide Fjenden lure udenfor,
Ja, at han sniger sig omkring dit Leie,
Og dog ei ændse Farerne, som true?

Argyle.

Du lyver! — Allan er ei Eiaghs Søn.
Det kan ei være muligt, — nei vist ikke,
Han hører jo til sorte Dougalds Stamme

Lochiel.

Hvad er et Navn? En Kappe, som vi laane,
Saalænge vi skal spille her i Verden.
Man vælger den, som bedst for Rollen passer.
Dig bringer ikke Navn, men Manden Fare.

Argyle.

Aa, Lochiel! nei det er ikke muligt.
Du vil blot ængste mig, siig, vil Du ikke?
Jeg veed, Du synes ikke godt om Allan,
Du har et Horn i Siden paa ham.

Lochiel.

Jeg! —
Hvad jeg fortæller, veed Enhver paa Slottet,
Jeg troede ogsaa, det var Dig bekjendt.
Man lægger til, at Annot føler meer,
End blot Taknemlighed imod sin Frelser.
Man siger, Allan — ja — jeg fattes Ord,
Til skaansomt at udtrykke, hvad jeg mener.
Hvem vil vel ogsaa agte hver en Nyhed,
Som Rygtet ammer ved sit runkne Bryst?

Argyle.

Betro mig Alt; — bliv ved! — jeg beder Dig.
De sige vel, han er min Datters Beiler?

Lochiel.

Lidt meer end Beiler, mindre dog end Mand.

Argyle.

Lidt meer end Beiler, ha! det siger man,
En Daad saa fort, at Helved ei den rummer,
Som Himlens Hvelving ei har Luft nok til
At kunne ret forbande. — Han og Annot!

Nei, nei, for slig en Piil jeg har et Pantser,
Der sikkrer mig.

Lochiel.

Det troer jeg ogsaa, Herre!
Den kjender slet din Datter, som tør mene,
At hendes Hjerte er saa let tilfals,
At strax det svarer hver, som banker paa:
„Vær s'god, træd indenfor." Dog veed Du ogsaa,
At Høgen griber helst den lyse Due,
Og Regnen pletter hurtigst hvideste Lillie.
Det er kun Skumlere, der tør fortælle,
At hun i Mørket sniger sig til Allan
Og lytter til hans Ord og Elskovs Sange.

Argyle.

Saalænge Skam har Rødme til sit Stempel
Og Qvinderygte ei blot er en Sminke,
Der tørres bort af Leilighedens Hænder,
Vil Annot ei for denne Brøde rødme.

Lochiel.

Ja, mon en Qvinde rødme kan i Mørke?
Det er ei let at sige.

Argyle.

Vogt din Tunge!
Jeg taaler ikke Spot i dette Punkt.
Fortæl, hvorledes Du har faaet at vide,
At Allan er min Fjende, Eiaghs Søn?

(Taarnvægterens Horn lyder udenfor.)

Lochiel.

Beviset skal Du faae endnu iaften,
Jeg lover det, der skal ei blive Tvivl.

Ei Skygge af Uvished meer tilbage,
At Allan er, hvad ei han burde være.
(Hornet lyder atter.)
Hør Hornet lyder, dine Gjæster komme.
Modtag dem, Herre! lad dem samles her,
Mens Bordet dækkes hist i Spisesalen.
Kald paa mig under Festen, bed mig synge,
Saa skræller jeg en Frugt, der viser Dig
Et Frohuus, sprungen frem paa Eiaghs Stamme.
(gaaer.)

Argyle.

Jeg er en Baad, der tumles om blandt Klipper,
En ny begynder, hvor den anden slipper.

Sjette Scene.

Colkitto og flere andre **hoilandske Thaner** komme med deres Damer. **Argyle, Annot, Inis, Allan, Lochiel, Tjenere** bringe Velkomstbægere. Paa et Galleri i Baggrunden sees **hoilandske Sækkepibere,** der spille, medens Gjæsterne hilse paa Argyles Familie.

Colkitto.

Vi komme til Dig, Than, for selv at see,
Hvad Magt der fængsler Dig i dine Haller.
Hvad fattes Dig? Hvor Du er bleven bleg,
Hvi høres aldrig meer dit Horn i Skoven?
Hvorfor besøger Du ei mere dine Venner?
Du ligger her, som Bjørn i Vinterdvale,
Mens Vildtet driver om foran din Borg.

Argyle.

Jeg bliver gammel nu, og er ei rask.
Og føler ikke heller Lyst til Jagten.
Du veed det, Lochiel, jeg er jo syg,
Den frie Luft i Skoven skader mig.

Lochiel.

Ja vist, min Herre plages stærkt af Feber

Colkitto.

Kald Lægen da.

Argyle.

Jeg troer ei, at det hjælper

Lochiel.

To Ønder gives der, for hvilke Lægen
Endnu ei kjender nogen Medicin.

Colkitto.

Og hvilket da?

Lochiel.

Den ene kaldes Døden,
Den anden Feberen, som plager Lorden.

Colkitto.

Du er endnu, som før, en lystig Fugl.

Argyle.

Ja, han er lykkelig, men kom, min Ven!
Dit Bæger staaer endnu urørt paa Bordet.

(De øvrige Gjæster have imidlertid taget Plads omkring de fremsatte Borde, Allan og Annot spille Schak. Inis taler med Gjæsterne og læner sig derpaa op til Annots Stol, betragtende Spillet.)

Annot.

Pas paa din Dronning, Allan!

Allan.

Tag den kun!
Jeg offrer den, for at bevare Kongen.

Annot.

Men han er ogsaa skak, hvad gjør Du nu?

Allan.

Jeg gjør, som hver en modig Mand i Noden,
Og slaaer mig gjennem dem, der spærre Veien.
(Han river alle Brikker omkuld.)

Annot.

Fy, Allan! det er ikke smukt af Dig.

Allan.

Det hele Spil er heller ikke smukt.
Det kjeder mig bestandigen at flygte
Og som en Feig beregne hver en Fare,
der truer, for at undgaae den itide.

Argyle (sagte).

En Plan har Lochiel fattet, jeg gad vidst,
Hvorledes den skal ende. Han vil synge,
Det sagde han, og overtyde mig,
At Allan er Mac Eiaghs Søn. Velan!
Jeg brænder efter at faae Vished her.
(høit) Aa, Lochiel! tag Harpen, syng en Sang,
Som kan forkorte Tiden til at spise.

Lochiel (tager Harpen og synger).

I de lyse Sommerdage
Jagten over Loclow drog.
Campels Sønner vilde jage,
Eiagh var det Vildt, de jog.

Blodig Dands blev dette Mode,
Sværdet i den Høstfest klang,
Plukked' Roser, mørkerøde,
Som af dyben Vunde sprang.

Borg og Hytte, Ildens Flamme,
Æder med en hungrig Tand.
Eiagh falder, og hans Stamme
Slettes ud — —

(Allan har staaet noget bortfjernet, lænet op til en Pille. Rasende lytter han til Lochiels Sang. Han kæmper med sig selv, og styrter endelig, dragende en Dolk, hen mod Lochiel, og overskjærer alle Harpens Strænge. Forbauselse og Vrede overalt. — Høilænderne drage deres Sværde, men Colkitto holder dem tilbage.)

Colkitto.

Holdt! ingen Strid, hvorfor forstyrrer Du
Med voldsom Haand vor Morskab?

Argyle (sagte).

Ha! Mac Eiagh.

Allan.

Kun feige, ærreløse Uslinger
Sig glæde ved at høre Smædesange.
Hvem ere I, som sidde her i Kreds,
Og lytte efter dette Æsels Skryden?
Ei Mænd, men Dyr, ja værre selv end Dyr,
Thi Dyrets Blodtørst fordrer ikkun Mord.
I myrde først med Sværdet, saa med Tungen.
Ha! Det er kommen vidt med Skotlands Mænd,
Naar de ei kjende bedre Tidsfordriv,
End den, at spotte en ulyk'lig Fjende,
Og hvilken Fjende? — Er Mac Eiagh falden?
Ha, ha! saa lyt da til paa Loclows Fjeld.
Hvis Horn er det? Hvis Jagt er det, I høre?
I huggede vel Grenen af en Eeg.
Men Stammen var for svær for Jer, I Helte!

Nogle af Gjæsterne.

Ha! hvem er han, som her tør spotte os?

Allan.

Ja, det er smukt, ved alle Himlens Engle!
Min Sjæl beundrer Jer, I fine Folk,
Hvis Aandedrag er Pral af Dannelse og Takt.
I give Regler for det Sømmelige,
Og holde dog for Passende og Ret,
Hvad hver en høilandsk Dreng vil rødme ved:
At gølpe Løgn og Spot paa Ubens Rygte.

Gjæsterne.

Nei, Død og Helved'! nu gaaer det for vidt.

Colkitto.

Han taler sandt, det er ei Ret af os
At lytte til en saadan Smædesang.
Jeg agter Dig, min djærve, unge Helt!
Giv mig din Haand, vi To vil være Venner
Hvad er dit Navn?

Allan.

Allan.

Lochiel.

Føi Eiagh til.

Gjæsterne.

Mac Eiaghs Søn?

Colkitto.

Argyles Fjende?

Lochiel.

Ja.

Inis (træder frem).

Han spurgte ei min Søster hvad hun heed
Den Gang han frelste hendes Liv paa Jagten,

Mens Du og alle disse Uslinger,
Som fulgte med, af Angest flygted' bort.

Argyle.

Han er min Gjæst, lad os om Navn ei strides,
En anden Gang herom.

(En **Tjener** aabner Døren i Baggrunden til en oplyst Spisesal).

Der er anrettet.

Argyle.

Saa lad os gaae, og hver en Tvist skal svinde
Ved Bordet og Pocalerne derinde.

(Gjæsterne gaae, Allan og Inis blive tilbage).

Allan.

Nu glindser atter dine Øine, Inis!
Ha, hvis Du boede imellem mine Fjelde,
Jeg vilde elske Dig, saa inderligt
Som nogen Mand en Qvinde kunde elske.
Dig har jeg da vel ei fortornet her.

Inis.

Allan, Mac Eiagh, nei, jeg agter Dig.

(De gaae).

Anden Act.

En Sal paa Slottet, med en Søilerække i Baggrunden, der vender ud mod Haugen. Aften.

Første Scene.

Lochiel og **Ryno** komme fra Haugen.

Lochiel.

Du kjender altsaa Allan, hvad synes Du om ham?

Ryno.

Aa, forsaavidt godt, rigtignok er han stolt, overmaade stolt; man veed næsten ikke, om han troer, at han bærer Jorden eller Jorden bærer ham; men han er en dygtig Jæger.

Lochiel.

Det vil jeg tro, han spiller ogsaa Jæger heroppe paa Slottet. Frøken Annot skal være Vildtet.

Ryno.

Skulde han have saa høie Udsigter?

Lochiel.

Hvorfor ikke? Han glemmer blot, at de høieste Udsigter et Menneske har, er Luft. Du kan nok begribe, hvorledes Lorden synes om dette Jægeri; han ønsker at blive ham qvit, saa hurtig som en Kræmmer en Sort Tøi, han er bange for at tabe ved. Derfor har jeg opsøgt Dig iaften. Du seer, at der gives Leilighed til at komme i Gunst hos Herren.

Ryno.

Hvad mener Du, Lochiel? Du maa forklare Dig

tydeligere; jeg er ingen Hund, skal jeg sige Dig, der gjør med, blot for Selskabs Skyld.

Lochiel.

Du vilde bringe din Lykke paafode, dersom Du forstod Dig paa den Konst at vænne Allan af med at tale; fatter Du ikke hvad jeg mener? En Dolk eller to Lod Bly kunde klare det Hele.

Ryno.

Aa! jeg behøver ikke at gjøre min Lykke paa en saadan Maade; den har allerede gjort meget for mig.

Lochiel.

Ja vist har den, Ryno; ikke for dine Fortjenesters Skyld, men blot for at vise, hvormeget den kunde gjøre af Intet.

Ryno.

Kunde det da ikke bringe din egen Lykke paafode, hvis Du selv paatog Dig dette Stykke Arbeide? Eller er Du maaskee bange for Allan?

Lochiel.

Jeg, — bange? — Hvad anseer Du mig for?

Ryno.

Hvis man lægger tre saadanne Mennesker sammen som Du, saa anseer jeg dem alle tre for Ingenting.

Lochiel.

Hvorledes?

Ryno.

Jo, en saadan Spidsbubenatur som din, taaler ingen Sidemand. I ville æde hverandre, ligesom Ædderkopperne, og følgelig blive til Ingenting alle Tre. Jeg har hørt sige, at Allan skulde være af Mac

Eiaghs Stamme; hans Fader lod Dig nok jage bort fra Slottet, medens han endnu var i Velmagt; ikke sandt, Lochiel! Du vilde nu gjerne hevne Dig, hvis Du kunde komme afsted dermed?

Lochiel.

Hvoraf leer Du? Dersom jeg var et Speil, Ryno, saa kunde Du have Grund til at lee. Du vilde da see det hæsligste Dyr for Dig, som findes i denne Verden.

Ryno.

Aa! det behøver jeg da endelig intet Speil for at see.

Lochiel.

Ikke det, saa maa Du have en levende Phantasie, og være klogere, end Du seer ud til.

Ryno.

Ja deri ligger netop Forskjellen imellem os To.

Lochiel.

Du har altsaa ikke Lyst til at gjøre Dig fortjent af Lorden? Du behøver blot en Smule Mod, saa vil Alting gaae.

Ryno.

Ja, det er just det jeg frygter, Alting vil gaae, og jeg vil blive staaende midt i det. Oprigtigt talt, har jeg just ikke stor Lyst til at gjøre mig fortjent paa den Maade.

Lochiel.

Godt, det behøves heller ikke, vi blive nok færdige med Fyren uden Dig.

Ryno.

Desuden er det vel ikke engang sagt, at Lorden vilde blive fornøiet med, at vi skaffede Allan afveien. Han har jo ikke gjort noget Ondt, medens Herren derimod listede sig bag paa Mac Eiaghs Stamme, da den ikke anede det Mindste, og brændte Husene ned over Hovedet paa de stakkels Folk.

Lochiel.

Argyle er en stor Mand, en Konge, mod sligt Røverpak, som Mac Eiaghs.

Ryno.

Nok muligt, den store Forskjel imellem en stor Mand og en Røver, er alligevel ikke anden, end at den Ene dør førend han dømmes, den Anden derimod dømmes førend han dør.

Lochiel.

Ja vist, Ryno! Du har Ret, jeg vil ikke spilde din Tid længer ved at overtale Dig; en saadan Myg som Allan, skal ikke sætte mig noget graat Haar i Panden.

Ryno.

Allan er en Myg, ganske rigtigt. Du derimod er en Elephant; glem blot ikke, Ven Lochiel, at Myggen tidt kan stikke Elephanten.

(gaaer).

Anden Scene.

Lochiel.

Tidt strander Ærlighed paa Fordeels Klipper,
Dog frygted' han for det, jeg foreslog,

Det kom lidt hovedkulds. Man gyser blot
For Tanken til den vorder huusvant hos os.
Vi vil see til, Mac Eiagh! hvem af os
Der gaaer som Seierherre ud af Kampen.
Jeg har nu atter nok et Spøgelse
Med hvilket jeg min Herres Frygt kan kildre,
Paa denne Maade faaer jeg Bugt med Tiden,
Betaler gammel Gjeld, og morer mig.

Tredie Scene.

Argyle. Lochiel.

Argyle.

Hvor er han henne?

Lochiel.

Hvem, min Herre?

Argyle.

Allan?

Lochiel.

Det veed jeg ikke; men Du har nu faaet
En Vished for det, som Du tvivled' om.

Argyle.

Ja, — ja! Det har jeg.

Lochiel.

Din Fiende boer hos Dig.
Hans Plan dermed er ikke svær at gjætte.

Argyle.

Jeg troer dog ei, at Allan er Forræder,
Hans Væsen er saa ærligt, ligefremt,
Saa aabent, tillidsfuldt; bag denne Maske
Kan List og Ondskab ikke skjule sig.

Lochiel.

Hvornaar har man da hørt om Eiaghs Sønner,
At de har troet, at burde hevne sig,
Og ikke gjort det? Hvad betyder vel,
De Folk, som lure rundtomkring paa Fjeldet?
Hvorfor mon Allan dvæler her hos os,
Hvis ei han vilde skaffe Fienden Indgang?
Du holder Planens Traade i din Haand,
Det gjelder om at sønderrive dem.

Argyle.

Ja vist! — O Gud! hvorfor skal alle Pinsler,
Hvoraf Enhver fik særskilt Deel hernede,
Just holde deres Leirplads i mit Bryst?
Hvorfor skal netop denne Isse være
Et Maal for alle Smertens bittre Pile?

Lochiel.

Det er nødvendigt, at Enhver paa Jorden
Maa enten være Ambolt eller Hammer.
Den Mand, som ei kan spille her i Verden,
Ham spiller Verden ganske sikkert med.
For Dig er der ei længer nogen Tvivl,
Hvad der bør gjøres medens Allan er her,
Du maa beholde ham, forhindre ham
Fra senere at kunne skade Dig.

Argyle.

Hvad skal jeg gjøre? Svar mig, giv mig Raad!
Forvildet vender sig mit Blik omkring,
Jeg søger Lys, og seer kun kulsort Mørke.

Lochiel.

Behøver jeg at raade Dig, min Herre!
Dit Øieblikket er, og al dets Lykke,
Benyt det klogt, som om det var dit sidste.

Een Time, vel anvendt, tidt strækker til,
At føde os med Lykke hele Livet,
Og tidt forslaaer et helt Livs Anger ei,
Een sletbrugt Times Minde at udviske.
Dræb! eller dræbes hedder Ordet her.

Argyle.

Hvad! — dræbe ham, — jeg! — det skal aldrig skee!
Han er min Gjæst, har drukket af mit Bæger.

Lochiel.

Nu vel! saa vent blot nogle Døgn endnu,
Saa vil din Gjæst Dig for dit Værtskab takke.
Hvem siger ogsaa, at Du selv behøver,
At bruge nogen Haand i dette Spil?
Giv mig blot Lov, saa skal jeg sikkert skjule
Din Sorg og Allans Liig i samme Grav.

Argyle.

Nei, nei! og nei til hver en Tanke,
Som gjemmer Drab og Mord, i dette Slot
Skal Ingens Haand sig væbne mod min Gjæst,
Selv om han endog er min allerværste Fiende.
(Han synker ned paa en Stol, og henfalder i Tanker, støttende Hovedet i Hænderne).

Lochiel.

Godt! lad ham være sikker her i Slottet,
Men udenfor er Gjæsteretten endt.
Du veed, at hist i Haugens Ende ligger
Tæt op til Muren, et forfaldent Taarn;
Vildt bruser Floden der i Klippegrunden
Og Broen over den er skrøbelig,
Til dette Taarn gaaer Allan tidt om Natten,
Man siger, at han synger der, et Tegn
Maaskee for dem, som vente udenfor.
Der har man hørt ham tale med en Anden. —

Den Gang er farlig, troer jeg, helst i Mørke,
Let snubler Foden over Broens Planker,
Let glider og det løse Bræt tilside,
Man styrter ud, — nu, Floden den er dyb,
Dens Fisk døe af formegen Luft paa Landet,
Men Mennesket døer af forlidt i Vandet.
Ei sandt? — (sagte) han hører ikke; nu vel an!
Tidt taler Taushed med en Tordenstemme,
Jeg tyder hans, saadan som bedst jeg synes.
(gaaer).

Argyle (vaagner op).

Nei, Lochiel! Lad Allan drage bort,
Frit og uhindret. Hvad! hvor er han henne?
Han gik, jeg saae det ei, har jeg da dromt?
Ja vel! jeg drømmer, o! en saadan Drom
Den smeder Helved' i sit hede Værksted,
Forstandens Lys den truer med at slukke
Og torrer Hjernen bort i denne Pande.
Det er ei Frygt blot, for Mac Eiaghs Hevn,
Som pisker mig med Skorpioners Svøbe,
Erindringen om dette Overfald,
Om det jeg øvede mod denne Stamme,
Sig stiller for mit Blik paa Fjeld og Mark,
Den hvisler gjennem Græsset over Heden,
Og gjennem Løvet i den mørke Skov,
Den følger mig om Natten paa mit Leie,
Sin kolde Haand den lægger paa mit Hjerte,
Saa Blodet isner, Haaret reiser sig.
O! Anger er en Piil paa Syndens Bue!
(gaaer).

Fjerde Scene.

Annot. Inis.

Annot.

Ja ganske vist! Du maa dog selv tilstaae,
At ikke Een blandt alle vore Gjæster
Kan lignes med ham!

Inis.

Jeg indrømmer Dig,
Han handled' smukt og ædelt nys dernede.
Jeg agted før hans Mod og Dristighed,
Men mangent Dyr har ogsaa disse Evner,
Af Tankens Storhed og af Villiens Kraft
Skal Menneskет blot Menneske vurdere.
Der stod han, Fjeldets raae og vilde Søn,
Djærv, uforsagt, i Kreds blandt alle disse,
Som rose sig af Takt og fine Sæder,
Vi maatte rødme, mens han lærte os
Det første Grundprincip for Dannelse.

Annot.

Ja! ikke sandt? Du troer vel ikke heller
Hvad Lochiel fortalte om hans Slægt,
Allan er ei Mac Eiaghs Søn; vel Inis?

Inis.

Mac Eiagh eller ei, han er en Mand,
En Mand i Kraft, i Mod, i Sjæl og Tanke.

Annot.

Men, Søster! det forundrer mig, at Du,
Som før bestandig var saa kold og stille,
Paa eengang bliver hans Lovtalerinde.
Du, som naar vi forhen om Allan talte
Har kaldt min Følelse for Sværmeri,

Som raaded' mig, med klog Forsigtighed,
At blande Kulde i mit Hjertes Varme,
Du bytter Rolle nu med mig og taler
Med en Begeistring, Livlighed om ham,
Som bringer mig og Alt hvad jeg kan sige
Til Taushed.

Inis.

Annot, misforstaae mig ikke!
Jeg er ei blind for Alt hvad der er godt.
Har før jeg raadet Dig Forsigtighed
Gjentager jeg det atter, Du og Allan
Vil ingensinde passe for hinanden,
Jeg troer ei, — jeg — jeg har udforsket ham,
Han talte nylig om Dig, da Du gik;
Du veed, han kjender ei Forstillelse,
Hans Hjertes Mening og hans Ord er' eet

Annot.

Nu vel! hvad sagde han om mig?

Inis.

Han sagde,
At Fjeldets Ørn ei parrer sig med Duen.

Annot.

Ha, ha! ei andet, vel! han er en Ørn,
De stolte Bjerges vingede Beherskер.
Han spræller nu, uvant til Lænkens Tryk;
Men tro Du mig, min meget kloge Søster!
Snart skal Du see ham kjælen for min Fod.
Jeg tæmmer Ørnen, Du skal høre den
Velsigne Lænken og dens Fangenskab.
Du troer det ikke?

Inis.

Nei, jeg tvivler Annot!
Jeg frygter for, Du irrer i et Mørke,
Der ikke klarer sig til Dag for Dig.

Annot.

Jeg saae dog aldrig nogen Nat saa lang,
At der omsider kom en Dag derefter.
Tvivl trækker Haabets Liigvogn hen til Graven.
Mit Haab en Kæmpe er mod Tvivlens Dværg.
Alt Levende er Lidenskabens Slave.
God Nat! jeg gaaer! — Hist i det gamle Taarn
Tilbringer han hver Aften nogle Timer
Jeg har beluret ham, har hørt ham synge.
O Inis! disse sagte, dybe Toner,
Som gjennem Nattens Stilhed naae til mig,
Beruse mig, de lyde i min Sjæl,
Om Dagen hvor jeg gaaer, de blande sig
Om Natten mellem alle mine Drømme.
Du smiler, Søster!
Jeg ynker Dig, Du stakkels, stakkels Inis!

(gaaer.)

Inis

(staaer længe og seer efter Annot.)

„Alt Levende er Lidenskabens Slave!"
Det sagde hun, — o Gud! mon det er sandt?
De sige: Lidenskaben er en Ild,
Der brænder op den Barm, som føder den.
Den ligner Pelikanen, har jeg læst,
Der nærer sine Smaae af eget Blod.
Er denne Uro, denne Feberglöden
Og dette Hjertes Banken Lidenskab?
O nei, vist ikke, det er jo umuligt,
En saadan Tanke skal ei fiendtlig træde
Imellem mig og Freden, som jeg søger,

Jeg, — Nonnen, — elske, — nei, jeg blot beundrer
Det Store, Smukke, hvor jeg møder det,
Og hvis selv det er Synd, saa vil jeg bede
(tager sit Krusifix og knæler.)
Dig, hellige Guds Moder! tilgiv mig,
Lær mig at glemme Alt, undtagen Dig,
Hver fremmed Tanke døe i dette Bryst.
Døe alle mine Glæder hver en Lyst.
Lad mig ei falde, send din Kraft itide,
Jeg er kun svag, staae derfor ved min Side!

(Hun hører Fodtrin, og skjuler sig ved en Pille i Baggrunden.)

Femte Scene.

Allan, strax efter **Donald**.

Allan.

Hvem er han, denne Fremmede som bad
Mig sige ham et Sted hvor vi i Ro
Kan tale nogle Øieblikke sammen,
Jeg kjender ham ei.

Donald
(med falsk Skjæg og indhyllet i en Kappe.)

Allan!

Allan.

Denne Stemme?

Donald
(river Skjæg og Kappe af.)

Er Donalds Stemme.

Allan, (omfavner ham.)

Broder! kjære Broder!

Donald.

Jeg sneg mig ind her, for at see til Dig.
Er Du fornøiet, Allan, er Du glad?
Du bliver bleg, men det er jo naturligt,
Den Jord, Du træder paa, har Gud forbandet.
Forbandet er den Luft, Du aander ind,
Du glemmer dog vel ikke vore Bjerge?

Allan

Nei, Donald! thi Du boer paa Bjergene.
Hvordan er Eders Jagt deroppe?

Donald.

Slet!
Det gaaer ei ret for mig, naar Du er borte.
Der er saa eensomt nu paa Bjergets Stier,
Saa mørkt i Hulen, hvor vi boede sammen,
Jeg savner Dig og dine muntre Sange.
Argyles Morderdolk min Hustrue dræbte
Jeg staaer alene, som en Eeg paa Bjerget,
Et Lyn har splintret den, afbrudt dens Grene,
Og Stormen sukker i dens blege Løv.
Du Allan er mig Hustrue, Søn og Alt,
Til Dig sig knytter alle mine Glæder,
Kom derfor med! vi vil' til vore Fjelde.

Allan.

Nu, allerede.

Donald.

Ja, hvad er der vel,
Som holder Dig tilbage her? Husk paa
At dette Sted er viet ind til Hævnen,
Snart Mord og Død i hver en Hal skal rase.
Den Dolk er smedet, sleben, dragen alt,
Som søger Skede i Argyles Hjerte.
Paa denne Muur skal Ildens Tunge slikke,

Indtil den synker og med Jorden jevnes,
Ei nogen Tid skal atter reise den.
Kun Alliken skal skrige i Ruinen
Og Tidslen stro sit Skjæg hen over Tomten.
Saaledes bliver den et evigt Minde,
Hvordan Mac Eiagh hævnede sin Stamme.

Allan.

Nu vel! lad Mord og Ild kun komme sammen
Og gjøre denne Borg til Dandseplads.
Argyle døe! hans Stamme gaae tilgrunde!
Blot Een undtagen, hende frelser jeg.

Donald.

En Qvinde af Argyles Slægt?

Allan.

Hans Datter!
Hun ligner ham, som Sumpen den Vandlillie,
Der spirer i dens Dynd.

Donald.

Du frelser hende?

Allan.

Du gjorde det, ifald Du kjendte hende,
Hun ligner Dig, er modig, stolt, som Du,
Hun har dit mørke Øies skarpe Lyn.

Donald.

Argyles Datter! Du vil frelse hende?
Mac Eiaghs Søn! ha! hvis jeg var en Qvinde,
Du fik mit Øie til at græde Taarer.
Du ynkes, Allan! siig, at det er Spøg,
Saa vil jeg rive af mit eget Øre
Og troe, en Dæmon kogled' Løgn deri.

Allan.

Hvad har hun gjort?

Donald.

Hvad hun har gjort, min Broder!
Hvad gjorde vel Mac Eiags Qvinder ham,
Dengang han kom, mordlysten som en Ulv,
Der veed, at Jægeren og hans Hund er borte
Og myrder blot til Tidsfordriv i Folden.
Hvad gjorde Barnet, som sin Moder died'?
Og blinde Oldinger, der neppe mægted'
At naae det Sted, hvor Solen varmed' dem,
Hvad gjorde mine Børn? de stakkels Smaae!
Som endnu ikke Fader kunde stamme.
(Han omfavner Allan.)
Min Broder! Kan Du huske denne Nat
Og sige mig, at Du vil frelse hende?
Jeg fredede' om dit Liv fra spædest' Alder,
Paa mine Skuldre har jeg baaren Dig
Igjennem Ild og Blod og dragne Sværde;
Vil Du saaledes lønne, hvad jeg gjorde,
Og rykke Fjerene af Hævnens Vinge?

Allan (vild.)

Nei, Donald! Du har Ret, glem hvad jeg sagde,
Din Vei er min, din Villie er min Lov.
Min Stammes Høvding! jeg vil følge Dig.
Og bar Du mig igjennem Ild og Sværd,
Saa følger jeg Dig atter derigjennem
Og dette Bryst skal være Skjold for Dig.

Donald.

Godt Allan! nu forstaaer jeg Dig igjen,
Du taler atter som Mac Eiaghs Søn.
Os To har Skjæbnen viist det samme Maal,
Det maae vi naae, selv om end Døden griner

Med alle sine Piinsler ved dets Ende.
Mod dette Huus staaer Undergang og peger,
Med blodig Finger mærker den sit Offer,
En Uveirs Byge ruger mørk herover;
Ha! saml den, store Magt! som klover Fjelde
Og synger høit med Skyens Tordentunger.
Sank Satan, hver en Plage Du har strøet
Hen over Jorderige, gjem dem vaersomt,
Og naar min Dag, naar Hævnens Time kommer,
Saa hvirvl dem atter som en Stormorkan
Paa dette Sted og dem, som boe herinde. —
Kom med mig, Allan! Denne Pestluft her
Gjør Dig blot blød; følg med til vore Bjerge!

Allan.

Nei Donald! aabenlyst vil jeg gaae bort,
Ei snige mig som Tyv, der frygter Lyset,
Argyle er min Fiende, men han har
Beværtet mig og gjort mig godt heroppe.
Jeg vil først takke ham derfor og saa, —
(sagte)
Advare vil jeg, hvor jeg ei kan frelse, —
(høit)
Saa mødes vi igjen, og som Du vil,
Det gaae til Hævn, til Død, jeg følger med,
Vi skilles da ei mere fra hinanden. —
(Man hører Larm og Skrig i Baggrunden.)
Gaae Broder! Du er ikke sikker her.

Donald (tager Kappe og Skjæg paa.)

Godt Allan! blot endnu et Ord, saa gaaer jeg.
Har Du udrettet det hvorfor Du kom?
Udspeidet os et Sted, som aabner Indgang,
Naar andengang vi denne Borg besøge,
De tykke Porte, som jeg kom igjennem
Da jeg iaften bad om Huusly her,

Vil bringe Mangen til at svede Blod
Hvis de med Magt udvendigfra skal aabnes.

Allan.

Et gammelt Taarn staaer hist i Haugens Ende
Og Muren deromkring er ikke høi.

Donald.

Saa lad os skilles da, farvel min Broder!
Følg efter snart, Du veed jeg venter Dig.

Allan.

Tys! Der er Folk endnu i Haugen, skjul Dig!
Du er i Fare, Donald!

Donald.

Vær Du rolig,
Hvor denne Dolk og Haand er føiet sammen
Der for mig er ei Fare. (gaaer.)

Siette Scene.

Allan. Inis.

Allan (staaer nogle Øieblikke taus og seer efter **Donald**. Idetsamme forlader **Inis** sit Skjul og gaaer, bleg og med langsomme Skridt henover Scenen, uden at tale, blot tilkastende **Allan** et foragteligt Blik. **Allan** griber ind paa Brystet efter en Dolk, han farer hen mod **Inis**, tager hende i Armen og fører hende frem paa Scenen.

Allan.

Holdt, bliv! — Du her? — Du lured' Inis!
Du hørte Alt, hvad der blev talt herinde?

Inis.

Ja vel, jeg hørte Alt, nu hurtig. end dit Værk,
Dræb mig, og følg saa ham, som gik herfra;

Din Dolk er draget, Du betænker Dig,
Du seer jeg skjælver ei, hvi tøver Du?
Han venter Dig jo mellem dine Fjelde.

Allan (kaster Dolken.)

Jeg tøved' Inis, for at frelse Dig. —
Du hørte Alt, nu vel! fordøm mig kun,
Tro mig! den leer ad Tornens lette Rift,
Hvis Hjerte Smertens Dolke sønderrive.
Du hørte Alt, nu vel! saa rød da Alt,
Jeg bliver her, og venter Følgerne.

Inis.

Nei Allan! jeg vil ikke røde Dig.
At lægge Snarer imod den Mands Liv,
Der tog Dig i sit Huus, hvis Brød Du spiste,
Som umistænksom rakte Dig sit Bæger,
Det egner sig kun for en hvilandsk Herre,
Men røde, hvad ved Hændelse jeg hørte,
Det passer sig ei for en lavlandsk Qvinde.
Gaae Du til dine Venner, Fjeldets Søn!
Fortæl dem, at det lykkedes for Dig
At skuffe dem, som ansaae Dig for ædel.
For saa din Skare her mod os tilbage
Til Hævn til Mord. Min dybeste Foragt
Skal følge Dig paa Veien. (gaaer.)

Allan.

Ha, Inis, Inis! nu forstaaer jeg Dig.
End er tilbage, at Du mig skal kjende. (gaaer.)

Syvende Scene.

(Under den foregaaende Scene høres stedse tiltagende Larm udenfor.)

Lochiel og **Ryno** styrte ind.

Ryno.

Men du gode Gud! saa fortæl dog Menneske, hvorledes gik det til?

Lochiel.

Aa Gud bedre det! hvis han kunde, men det kan han ikke engang. — Hun er død, steendød, den unge, smukke Frøken Annot.

Ryno.

Men saa sig mig dog, hvorledes kunde hun falde i Floden? Hvad vilde hun derude, saa sildig om Aftenen?

Lochiel.

Ja hvorledes og hvorfor! hvis man kunde besvare ethvert hvorfor her i Verden, med et derfor, saa var der ikke synderlig Forskjel mellem Mennesket og Gud. — Saameget veed jeg blot, at det er ham, den hvilandske Hund, der er Skyld i det Hele. Han har lokket hende over til sig i Taarnet, hvor han sidder om Aftenen, og prøver hvem der synger smukkest af ham og Uglerne som flyve omkring derude.

Ryno.

Skulde det være muligt?

Lochiel.

Hvorfor skulde det ikke være muligt? Jeg laae og lurede paa ham i Nærheden af Floden, jeg seer Frøken Annot, i hendes lyse Kjole, gaae ned mod Broen, førend jeg kunde begribe, hvad hun havde ifinde, og

faae hende advaret for de løse Planker, var hun allerede paa Stedet; hun glider ud, skriger, og er forsvunden. Nede ved Sluſen, som Du veed, vi have sat for Laxefiskeriets Skyld, fik jeg først fat paa hende, og fiskede hende op; men hun var allerede steendød.

Ryno.

Lochiel! Lochiel! Du skulde vel ikke have en Finger med i dette Spil? Gud være Dig naadig Menneske! Jeg troer det næsten.

Lochiel.

Jeg! — hvad mener Du? Er Du gal?

Ryno.

Jeg veed, at Du ponsede paa Ondt mod Allan, og jeg troer, at vor Froken er falden i den Snare, Du stillede for ham.

Lochiel.

Raser Du? Jeg skulde være Aarsag i Frøkenens Død! Jeg, der er saa uskyldig, som det Barn, der fødes imorgen. — O, jeg Elendige, saaledes bliver man miskjendt her i Verden! — og min arme Herre, han tager sin Død derover; jeg troer jeg gjør en Ulykke paa mig selv.

Ryno.

Hvorledes, hvad mener Du?

Lochiel.

Jeg er ganske syg af Sorg; jeg troer at jeg gaaer hen og hænger mig; det er et probat Middel mod alle Sygdomme.

Ryno.

Derved gjorde Du da ingen Ulykke, hverken mod Dig selv eller mod nogen Anden; tvertimod, det var en fornuftig og dertil en oeconomisk Idee.

Lochiel.

Hvorfor just oeconomisk?

Ryno.

Jo, Du sparede Herren for det Skud Krudt, han ellers vilde bruge til Dig, dersom han anede, hvad jeg troer, at have Visbed om.

Lochiel.

Du raader mig mit Bedste, hører jeg, man er desuden langt nærmere ved Himlen, naar man hænger sig, end naar man skyder sig.

Ryno.

Ja, og nærmere ved Kragerne; men disse ville da endelig ikke gjøre Dig nogen Skade.

Lochiel.

Hvorfor troer Du det?

Ryno.

De ville være ligesaa bange for at røre Dig efter Døden som i Livet.

Lochiel.

Tys! Der kommer Herren. Gaae Ryno! og hvis Du lader Dig mærke med din Mistanke, saa skal Du have fortalt de fleste Løgne Du kommer til i denne Verden. Det skal jeg sørge for.

Ryno.

Aa, om saa var, da vilde Du vel neppe sørge; men snarere glæde Dig derover. (gaaer.)

Ottende Scene.

Argyle, (bleg og fortvivlet) **Lochiel.**

Argyle.

Det var en Løgner, som engang fortalte,
At Smerten dræber, thi jeg lever jo.
Jeg lever, nei, min Skygge er det blot,
Thi Dødens Vinge ruger paa min Sjæl,
Mit Barn! — din Død, Liigklokken er for mig
Der ringer hver en jordisk Fryd til Graven,
Det som jeg hidtil leed, var Sorg i Drømme,
Nu rider Smerten vaagen paa mit Bryst;
En Skive var jeg før for Skjæbnens Skud,
Dens Pile traf min Arm, min Haand, min Fod;
Men denne sidste dybned' sig i Hjertet.

Lochiel.

Hold Maade, kjære Herre! med din Sorg,
Din Smerte kalder dog ei meer tilbage
Det Offer, Døden staalfast holder paa.

Argyle.

Hold Maade! ja, lad Skjæbnen holde Maade,
Jeg er det Instrument, den spiller paa,
Den Klagelyd, som mine Læber stønner
Er Toner, som den blæser i mit Bryst. —
Hold Maade, ha! hvor er der Maadehold,
Naar Sorg og Lidelse, med Kobberspiir
Er naglet til sit taareløse Offer
Saa fast, at ingen Trøst kan gaae imellem?
Kom Skjæbne nu, jeg leer Dig op i Øiet,
Det som jeg øved' mod Mac Craghs Slægt
Har ikke længer nogen Angersbraad,
Min Skyldbog er nu lutter hvide Blade.
Du har qvitteret, forud straffet for
Hver Brøde, som min Fremtid kan udruge.

Lochiel.

Godt Herre! Du kan altsaa rolig straffe
Den der er Ophavsmand til dine Qvaler.

Argyle.

Hvem?

Lochiel.

Allan! Har Du glemt, at det er ham,
Som bærer Skylden for hvad her er skeet?
Jeg har fortalt Dig, at det var hans Sange
Som lokkede din Datter ned til Floden.

Argyle.

Ja vist, jeg husker det.

Lochiel.

Der kommer han.
Tal til ham, som det sommer sig en Mand
Og hvis Du ønsker det, saa giv et Tegn.
Da skal ei Broden vente paa sin Straf,
Du fælder Dommen, jeg fuldbyrder den.
(Afsides.)
Han aner ei min Haand i dette Spil
Hvad ret man er, det veed igrunden Ingen,
Men hvad man synes, seer J, det er Tingen.
(Gaaer.)

Niende Scene.

Argyle. Allan.

Argyle.

Du kommer vel, Uhyre! for at see,
Hvor godt Du traf mit Hjerte med din Hævn,
Ha! Søn af Satan! her dit Værk er endt
Gaae bort, og spred et andet Sted din Gift.

Ei Alt hvad Tanken skabe kan som slet,
Er saa forhadt og væmmeligt mit Øie,
Som Du.

Allan.

Spar din Forbandelse Argyle!
Din Haan er Ord, der kløver Luft og smelter
Som Snee om Som'ren, før den Jorden naaer,
Jeg kommer for at tage Afsked med Dig.

Argyle.

Du, Afsked! ha, i Sandhed! det er smukt,
Din grønne Pande klæder denne Frækhed.
Jeg gav en sulten Gjøgeunge Æde,
Jeg lagde den i Reden, varmed' den,
Til Løn derfor den dræber mig mit Barn
Og bukker sig dernæst og tager Afsked. —
Gaae! usle Skud af Eiaghs raadne Stamme!
Du har gjengjældt mit Gjæstevenskab smukt.

Allan.

Jeg har ei krænket nogen Gjæsteret,
Slet klæder Løgnen en hvidhaaret Olding;
Du sveg den selv, — Mand! Du har krænket Alt
Hvad der var stort i en Skotlænders Øine.

Argyle.

Du spiste ved mit Bord, drak af mit Bæger,
Gaae derfor, Du er sikker her hos mig,
Men vogt Dig naar Du har forladt min Borg
Jeg følger efter Dig, hvorhen Du gaaer.
Søg Dig en Sti, saa skjult i Skovens Nat
At Ulv og Bjørne rædes for dens Mørke,
Jeg følger Dig. Søg Dig en Kløft i Fjeldet
Saa høit, at Ørnen svimler før den naaer den,
Jeg vil dog følge Dig.

Allan.

Og ikke naae mig,
Før skal Du gribe Lynet i dets Flugt
End mig. See her min Arm, Argyle,
Den hærded' Kamp, mens Ladhed svækked' din,
Blandt Klipper er jeg født, der fik mit Legem Kraft,
Mens dit forkjælet visned' hen i Blødhed.
(vild og fyrig.)
Ja! jeg er Allan, jeg er Eiaghs Søn!
Og Du Argyle er min Stammes Fiende,
Mit Fædrelands Forræder. Dig forbander
Hver Moder, før hun slumrer ind paa Leiet.
Dit Navn er Spøgelset for hendes Børn,
Dig nævner Morderen imens han myrder.
Du grov en Grav for mig, faldt selv deri,
Din Tjener løste Broens Fjæl ved Taarnet
Og Annot gik i Fælden, jeg blev frelst.
Spørg Ryno, hvem der har fortalt mig det.
Vi ere qvit, og nu be'er jeg Dig om,
At vogte Dig, thi naar vi To igjen
Staae Ansigt imod Ansigt for hinanden.
Saa skal Du faae en Jagt at see, hvor Du
Vist bliver Haren, jeg vil være Hunden.

Argyle.

Forlad mig, gaae, synk ned i Helved', Skurk!
Jeg har ei stillet noget Næt for Dig,
Afsted! og vær til evig Tid fordømt.
Gid hver en Vind, som over Loclow blæser
Udaande nye Forbandelser mod Dig.
Det Brød Du nyder, blive Gift for Dig.
Enhver Ulykke knuge skal dit Hjerte.
Dit Barn skal leve for at haane Dig.
Forbandet være Du af Jord og Hav,
Fordømt af Alt, som Himlen hvælver over.

Allan.

Tie, gamle Mand! dit Ord er blot en Piil,
Der vender sig imod dit eget Hjerte.
Jeg gaaer, men Du skal altid tænke paa,
At Du har myrdet her din egen Datter.

Argyle (bestandig svagere.)

Jeg, — myrdet hende — O, en Helveds Løgn!
Du gaaer? — holdt, stands ham, — dræb ham, Lochiel!
Jeg — myrdet Annot, — lad ham ikke gaae.
O Gud! — han siger, jeg har myrdet hende.
(Han synker bevidstlos om, Allan griber ham og fører ham hen paa en Stol.)

Allan.

Ja, Lord Argyle! Du har myrdet hende. (gaaer.)

Tredie Act.

En Skovdal mellem Fjeldene, hvis Baggrund dannes af høie Klippemasser. Paa den ene Side et oplyst Capel, foran hvilket der brænder to Beegfakler. Det er mørk Nat, Stormen tuder mellem Klipperne.

Første Scene.

Naar Tæppet gaaer op, sees de sidste Rækker af en Liigprocession, som gaaer ind i Capellet. Blandt disse **Argyle** i en Kappe, under hvilken han bærer en fuldstændig Rustning. Han ledes af **Lochiel**. Inde i Capellet lyder et Requiem, som vedvarer under de følgende Scener i sagte, dæmpede Toner.

Anden Scene.

Høilændere komme frem mellem Klipperne i Baggrunden. **Donald** og **Allan** gaae ned af Bjergene.

Donald.

Tys! hører Du? De synge nu derinde
En Gravsangmelodie; saaledes synger Svanen
Sin Liigsang før den dør.

Allan.

Nei Donald, nei!
Du maa ei dræbe her paa dette Sted.
Jeg beder Dig, lad dem gaae bort i Fred.

Donald.

Ved Arnen dræbte de vor Stammes Qvinder,
Et Sted, saa helligt vel, som Kirken her.

Allan.

Din Plan er Dig uværdig, siger jeg.
Lad ham gaae hjem, en stærkere Magt end din

Sin Haand alt lagde paa Argyles Skulder,
Hist i hans Borg, hvor han kan værge sig,
Der vil vi træde frem og fordre Gjengjeld,
Der styrker en retfærdig Sag dit Sværd.
Her er det Skjændselsdaad at øve Hævnen.

Donald (forbittret).

Skjændselsdaad!

Allan.

Ja vel! for Dig og Alle,
Som bære Ciaghs Navn i denne Stamme.

Donald.

Har da Argyle vel undseet sig for,
At øve denne Skjændselsdaad mod os?
Mon ikke Alt, hvad Ord kan kalde slet
Og Lavt og Usselt, klæber ved hans Navn,
Som Smuds paa Sne ved Foraarstider?

Allan.

Donald!
Betænk Dig blot, Du vil jo gjøre her
Det samme, som Du hos din Fiende laster.
Skal Folk da sige, om Mac Ciaghs Stamme,
At den har frygtet aabenlyst at kæmpe
Mod hver en Fiende, som fornærmed' den,
Og maatte tye til en uværdig List
Imod Argyle for at vinde Seir?

Donald.

List eller ei, blot Hævn mit Hjerte fordrer.

Allan.

Kun Feighed skjuler sig i Mørkets Kappe,
Retfærdig Hævn med aabent Ansigt kommer,
Det klare Daglys skinner paa dens Daad.

Men hvis din Plan staaer fast alligevel, —
Jeg veed det, Broder! at Du ikke let
Opgiver den Beslutning, Du har fattet, —
Hvis Du Argyle værgeløs vil myrde,
Imens han sørger ved sin Datters Liig,
Saa gjør det selv, jeg tager ingen Deel
I Overfaldet.

Donald.

Du gaaer ikke med?

Allan.

Nei, Donald!

Donald.

Du vil svigte dine Brødre?

Allan.

Du tvinger mig dertil.

Tredie Scene.

En Bjergskotte, Allan, Donald.

Bjergskotten.

Naa, Donald! har Du overveiet Sagen?
Vi vente Dig, som en Flok Grævlinghunde,
Giv blot et Tegn, saa styrte vi i Hulen
Og hente Ræven og dens Yngel ud.

(Donald kæmper med sig selv, men tier.)

Bjergskotten.

Than! giv mig Svar, Hævn raabe vore Qvinder,
Og Sværdet tørster efter Campels Blod.
Maa jeg fortælle Folkene deroppe,
At dit som vores har den samme Længsel?
Alt mangengang har Maanen skiftet Horn

Og seet med Spot paa vore Fædres Grave,
Og paa Brandstederne af Eiaghs Hytter,
Som alle ligge der uhævnet.

Allan.

Donald!

Donald

(tager Allans Haand efter en lang Kamp med sig selv.)

Kun Feighed svøber sig i Mørkets Kappe,
Retfærdig Hævn med aabent Ansigt kommer,
Det klare Daglys skinner paa dens Daad.
Gaae! siig dem det deroppe.

Allan (omfavner Donald).

Kjære Donald!

Bjergskotten.

Men Than! hvorfor —

Donald (vild).

Fordi jeg vil det saa.
Hvem spørger saa hvorfor? — Afsted med Dig!
Siig til Enhver, at de skal drage bort,
Hvis ei Du vil, at jeg et derfor ridser,
Med Mærker ingen Tid skal slette ud,
Paa Dig og hver, som ei min Villie lystrer.

(Bjergskotten gaaer.)

Fjerde Scene.

Allan, Donald.

Allan.

Jeg takker Dig, min Broder!

Donald.

Aa! hvad Tak,
En saadan Sag skal ikke skille os.
Jeg er lidt vild, lidt raa, det er det Hele.
Du veed, at Tanken om min Hævn har slynget
Sin Rod i alle Kroge af mit Hjerte.
Jeg længes derfor, naar jeg seer en Vei,
Der viser mod det Maal, jeg higer efter.

Allan.

Der gaaer en Strid igjennem hver Natur,
Imellem Lyster og Besindighed.
Hos Dig den bedre Deel er Stjernen lig.
Naar Midnats Sky paa Himlens Bryst sig hviler
Den slukkes for en Tid, men gaaer dog ikke ned,
Igjennem Mørket atter frem den iler.

Donald.

Nei, kald mig heller for en halvslukt Lampe,
Hvis Blus Ulykkens Aande blæser mod.
Dig er det, der har hidtil fredet den,
Min Broder! Du er Olien, jeg blot Flammen,
Skal Lyset skinne, maae vi blive sammen,
Kom, lad os gaae! jeg ligner her en Hund,
Som lugter Kjød, den ei tør røre ved.

Allan.

O Donald! lad mig blive lidt endnu,
Gaae Du, jeg kommer strax igjen til Dig,
Saasnart Liigfølget har forladt Capellet.

Donald.

Jeg fatter Dig, Du venter for at see
Vor Fiendes Datter. O! forbandet være
Den Dag, Du først betraadte dette Huus.
Forbandet jeg, som sendte Dig derop.

Det røved Dig dit Mod, din fordums Kraft,
Du lever fra den Tid, som i en Drøm,
Der gjør Dig blød og feig.

Allan.

Forband ei Drømmen,
Den er mit Liv, min Sjæl, min hele Lykke.

Donald.

Hvorfor vil Du see hende? Svar mig, Allan!

Allan.

Jeg kan ei!

Donald.

Jo, betroe Dig kun til mig,
Selv om den Lyst, som foder dine Ønsker,
Vanærer Dig, mig og Enhver af Stammen,
Selv om — ja Broder! siig mig Alt,
Selv om Du følte Kjærlighed for hende.
Jeg skal ei røbe det; her i mit Bryst
Dit Ord skal leve til det dør med mig.
Vær aaben mod mig.

Allan.

O, jeg fattes Ord,
Og Du vil ei forstaae mig.

Donald.

Er hun smuk?

Allan (begeistret).

Ja, hun er smuk, som Barnets Drøm om Engle;
Som Stjernen, der imellem Skyen funkler
Og lyser for skibbruden Mand til Kysten.
Ja, Donald! hun er smuk, som Frommes Haab
Om Salighed, smuk som en Foraarsmorgen,

Som hvide Rose, der sit Bæger aabner,
Og rødmer medens Solen kysser den.
Som Sne paa Bjerg er hendes Aasyn mig,
Naar Aftenrøden spreder sig derover,
Som Sne paa Bjerg, der ikke smelter bort,
Skjøndt Ilden har sit Værksted underneden.

Donald.

Du elsker hende, Allan! (Allan tier)
Svar mig, Broder!

Allan.

Jeg kan ei svare Dig.

Donald.

Hun elsker Dig?

Allan.

Det sidste Ord, jeg hørte hende tale,
Var Spot og Haan, det var Foragt mod mig.

Donald.

Dog vil Du møde hende.

Allan.

Ja, jeg vil!

Donald.

Og hvis de fange Dig?

Allan.

Jeg gaaer alligevel.

Donald.

De kunne dræbe Dig.

Allan.

Jeg maa til hende,
Om Mørkets Afgrund gaber for min Fod,

Jeg gik, hvis hun stod paa den anden Side.
Gik Veien gjennem Klipper, Tjørn og Krat.
Igjennem alle Rædsler, Jorden rummer,
Om milelang den var og hvert et Skridt
Med Draaber af mit Hjerteblod kun vandtes,
Jeg gik dog, Broder! blev det endog kun
For nok engang et haanligt Ord at høre.

Donald.

O Allan! Følg mig, tov ei længer her,
Dig har en Mørkheds Aand i Nættet hildet,
En Vampyr suger ud dit Hjertes Kraft,
Kom med mig, Du er syg.

Allan.

Nei, lad mig blive.

Donald.

Den Gang vor Moder laae paa Sottesengen
Tog hun min Haand og hvisked' mig i Øret,
Mens Dødens Kulde iisned' hendes Hjerte:
„Beskyt din Broder, jeg betroer Dig ham,
Vaag over ham, vogt ham for alle Farer,
Saa vil jeg bede Gud velsigne Dig."
Hun døde, Allan! Tog mit Løfte med sig,
Og hidtil holdt jeg det saa godt jeg kunde,
Du vil nu hindre det?

Allan.

Jeg maa see hende.

Donald.

De ville fange, maaskee dræbe Dig,
Og Du vil aldrig meer see Loclows Bjerge.
Naar Sneen dækker dem med Vinterlagen,
Naar Solen spiller paa den blanke Flade

Og funkler i den frosne Riim paa Grenen,
Saa jage dine Venner Ulv og Bjørn,
Raskt gaaer det over Bjerge, gjennem Dale;
Paa nogne Heder blæses der til Kamp,
Du seer ei Jagten, er ei blandt os meer,
Et Fængselshul, hvor aldrig Solen kommer,
Skal skjule Dig.

Allan.

Jeg maa til hende.

Donald.

Naar Jægerhornet lyder gjennem Skoven,
Mens Vaaren fletter Løv om Egens Tinding,
Og Varmen løser Sneens Belte op,
Og kalder Blomster frem paa hver en Slette,
Som Himlen Stjerner i en Vinternat,
Saa synge Fuglene for Fiaghs Sønner,
Imens vi jage Raa og Hjort derinde.
Om Bækken leires vi i Midnatsstunden,
Og om dens Bredder lytte vi til Skjalden,
Som taler om et evigt Rygtes Helte.
Kun Du alene savnes i vor Kreds,
Og naar man spørger mig, hvor Du blev af,
Hvad skal jeg svare? — Allan! kjære Allan!
Har jeg slet Intet, jeg kan give Dig?
Mit Sværd, min Bøsse, mine raske Hunde,
Tag Alt, mig med, jeg være vil din Hund,
Din Tjener, følg blot med til vore Brødre.

Allan.

O, Donald, Donald! jeg har intet Svar,
Jeg kan ei, — nei! min Fod er lænket fast,
Jeg er fortabt, gaae Broder! lad mig ene.
For mig er der ei anden Lykke til,

End den, som blomstrer der hvor Inis lever,
Hvor hun er, vil der være Dag for mig,
Her og hvert andet Sted er ikkun Mørke.
Gaae derfor Du, vi mødes snart igjen.
See ei saa vred paa mig, jeg kan ei andet.

Donald.

Jeg gaaer da, hist paa Fjeldet vil jeg vente,
Og hvis de fange Dig —

Allan.

Nei, Du maa love,
At drage bort og følge med de Andre.
Vær uden Frygt for mig.

Donald.

Nu vel, Allan!
Jeg gaaer, selv om vi aldrig sees igjen.
Du vil det saa, men glem da heller ikke,
At hvis Du ikke mere kom tilbage,
Saa brød din Haand den allersidste Blomst,
Der spirede for Donald her paa Jorden.

(gaaer.)

Femte Scene.

Allan.

(Sangen lyder fra Capellet.)

Vort Hjerte er en Urtegaard, hvori
Forstanden skulde være Gartner for os;
Men han forsømmer den og la'er hver Blomst
Fremspire uforhindret mellem Ukrudt.
Han sagde, at en Mørkets Aand mig bilded',
Dens Læber suged' Blodet af mit Hjerte.
Nei, den har blandet Ild i mine Aarer,

Det brænder i mit Bryst, det driver mig
Til hende. — Inis! Du foragted' mig.
Ved Himlens Gud! det har jeg ei fortjent! —
Nu endes Sangen, mine Fiender komme,
Min Fiende! — ha! den værste boer hos mig.
Den stjal min Ro, gav i dens Sted mig Haab,
Hvis Blomster falde af, før Frugt de sætte.
Lad dem kun komme! Lad dem gribe mig,
Den leer ad Stenen, som vil naae til Bjerget.

(Han sætter sig bag et Klippestykke paa den modsatte Side af Capellet, saaledes at han er skjult for dem, som komme ud derfra, men seet af Tilskuerne.)

Sjette Scene.

Lochiel i Sørgeklæder og **en af Argyles Tjenere,** komme ud fra Capellet.

Lochiel.

Det maa man rigtignok tilstaae, at vor Frøken faaer en anstændig Ligbegængelse.

Tjeneren.

Det er Synd, at saa smuk en Skabning skal tjene til Føde for Ormene. Det drømte Lorden rigtignok ikke om.

Lochiel.

Deri har Du Ret, men hvad skal man sige til det, man drømmer om Keiserslotte og Døer i et Hundehuus.

Tjeneren.

Vi maae takke Gud, fordi vi have Frøken Inis deroppe; hun forstaaer sig saa godt paa at trøste Herren i hans Sorg.

Lochiel.

Ja, det er en herlig Pige; hun bærer sig saa klogt og fornuftigt ad, at Lorden tidt tvivler om, at hun ogsaa virkelig er hans egen Datter.

Tjeneren.

Nu er der vel ikke længer Tale om, at hun skal i Kloster?

Lochiel.

Nei, siden hun er bleven eneste Barn, har Lorden betænkt sig.

Tjeneren.

Hvordan bliver det saa med Toget, Du, skulle vi ikke snart drage ud mod Mac Eiaghs?

Lochiel.

Jo vist, siden Mac Eiaghs ellers have isinde at drage ind mod os; det skal nok gaae for sig med det allerførste.

Tjeneren.

Folk sige, at de holde sig til her i Egnen, omkring Lordens Familiebegravelse. Det er mærkeligt, at vi ikke hørte det Mindste til dem, da vi imorges droge ud, for at see, om Pladsen her var ryddelig.

Lochiel.

De ere formodentlig dragne bort, for at bjerge Noget sammen til Foden; de trække omkring ligesom Vandringsrotterne. Her seer Du ellers Stedet, hvor de slaae Leir, naar de opholde sig i denne Egn. (De gaae op paa Fjeldet i Baggrunden.) Seer Du, nede bag Fjeldpynten derovre, ligefor min Finger, have de deres Huler.

Tjeneren.

Jeg seer det.

Lochiel.

Naar vi blot spærrede Udgangen, havde vi alle Musene i Fælden; der er kun denne ene Vei, og rundtomkring dybe Afgrunde.

Tjeneren.

Det kan jeg forstaae; de skulle ikke have let ved at gaae bort herfra.

Lochiel.

Jeg har opdaget en skjult Sti ovre paa den anden Side, hvorfra vi kunne komme bag paa dem; ad denne ville vi liste os, spærre Veien og —

Donald

(springer frem bag et Klippestykke.)

Og dog gaae tilgrunde Allesammen.

(Han griber Lochiel, piber. Hoilændere komme, Tjeneren flygter.)

Der, bind den Karl, og for ham bort med Jer,
Og naar vi komme til vor Leirplads,
Saa gjør hans Lemmer til en Kugleskive.
Den skakkels Orm! han spiled' Kjæven op,
Og meente, med et Bid at kunne fælde
Mac Eiaghs gamle Egestamme. Gaae!

(De forsvinde.)

Allan.

(har siddet taus og udeeltagende for denne Scene.)

Og hvis jeg ikke kan naae til min Stjerne,
Saa skinner den dog for mig, jeg har Lov
At bede til den i det Fjerne.

Syvende Scene.

Endeel af Følget kommer ud fra Capellet og gaaer bort over Scenen, **Inis** og **Ryno** blive tilbage.

Inis.

Gaae Du kun med de Andre, gode Ryno!
Jeg venter her indtil min Fader kommer.

Ryno.

Min Frøken! Jeg har flere Gange søgt
En Leilighed til at betroe dem Noget,
Som allerede længe tynger paa mig,
Lad mig benytte dette Øieblik,
Hvorvel det maaskee ei er heldigt valgt
Dertil.

Inis.

Tal Gamle!

Ryno.

Man har sagt om Allan,
At han var Skyld i Frøken Annots Død;
Selv Lorden troer det, hvis jeg ei ta'er Feil;
Det gjør mig Ondt at høre ham fordømmes
For Ting, hvori han dog er heel uskyldig.
Jeg kjender ham langt bedre end de Andre.
Vi jaged' altid sammen mens han var her.
Jeg veed, at han er fri for denne Brøde.

Inis.

Hvorledes veed Du det?

Ryno.

Jo, Lochiel
Forsøgte paa, den Aften Annot døde,
At faae mig til at skaffe Allan bort.

Han sagde, at det vilde glæde Lorden.
Jeg afslog det, og derpaa gik han ned
Til Broen og oprykkede dens Fjæl,
Fordi han vidste, at vor Gjæst om Aft'nen
Gik til det gamle Taarn hiinsides Floden.
Mac Jan saae Alt, han har fortalt mig det.
Han saae ham lure mellem Buskene
Og vente paa, at Allan skulde komme,
Hans Plan slog feil; thi Frøkenen gik i Fælden
Istedet for Allan.

Inis.

Jeg troer Dig, Ryno.
Hvad Du fortæller mig er ikke Nyt,
Min Søster døde ei ved Allans Skyld.
Jeg vilde ønske ham, han var saa fri
For hver en anden Brøde, som for denne.
Gaae Du kun hjem, jeg bliver her tilbage,
Og følger med min Fader, naar han kommer.

Ryno.

De vil da nok fortælle Lorden Alt,
Og sige ham, at Allan er uskyldig?

Inis.

Det har jeg gjort.

Ryno.

Nu, saa er Alting godt.
(gaaer.)

Ottende Scene.

Allan (træder frem), **Inis.**

Allan.

Vi mødes atter, Inis!

Inis (forskrækket).

Allan!

Allan.

Ja!

Aa bliv ei bange, jeg har ingen Dolk.

Inis.

Men Du har maaskee Folk, som vente os.
Godt, Allan! kald dem frem og gjør det hurtigt.
Du røved' før min Tillid til dit Værd.
Tag nu mit Liv, og glæd Dig saa ved Hævnen.

Allan.

Min Arm er vaabenløs; jeg kommer ei
Som Eiaghs Søn, ei som din Faders Fiende.
Mig drev min Længsel bort fra mine Brødre,
Det blev for snævert for mig hist paa Klippen,
Engang endnu jeg vilde see Dig, Inis!
Dengang jeg først kom til din Faders Huus,
Da kjendte jeg ei anden Lyst end Hævn
Mod Dig og alle dem, som boede der.
Vild er jeg voxet op blandt Loclows Klipper,
Og fra min Barndom lød det for mit Øre,
At ingen Slægt var slettere end din,
At ingen Gift var værre her paa Jord,
End den, som gjemtes i Argyles Hjerte,
Jeg troede det, og ønsked' ved en List
At skaffe Mine Leilighed til Hævn,
Da saae jeg Dig, Du blev det Lyn, der klared'
Min Fortids Nat, jeg stirred' i dit Øie,
Og kjendte ei den Skrift, jeg læste der.
Du bragte Ro og Havblik i min Sjæl,
Jeg glemte Hævnen, glemte mine Brødre,
Jeg elsked' Dig, og anede det først
Dengang Du sagde, Du foragted' mig.

Inis.

Du elsked' mig! og talte med din Broder
Om Leilighed til Overfald mod os.

Allan.

Een Maaned har jeg levet i dit Huus;
Men tyve Aar jeg levede paa Bjerget.
Mon Øieblikkets Solskin vel kan jevne
Den Sø, som aarlang Vinterstormen pisker?
Mig maa Du ikke dømme som de Andre,
Der voxed' op i Ly af milde Sæder.
Jeg har ei Moder, der kan lede mig,
Naturen var min Lov og mine Lyster.
Vi lagde Planer vel imod dit Liv;
Men dengang alt stod min Beslutning fast,
At frelse Dig, det koste hvad det vilde.
Du tier, Inis, tvivler Du endnu?
Du græder! ha! hvem gjælder Taaren?

Inis.

Dig!

Allan.

Een Maaned kun jeg boede i dit Huus,
Drom om et Paradiis, tillukt for Sorgen,
Saa drog jeg atter op paa mine Bjerge,
Men ei alene; thi Du fulgte mig.
Du gik med mig paa Fjeldet ved min Side;
Paa Jagten stod Du mellem mig og Vildtet,
Jeg bad til Gud, og Du hans Billed fik.
Da smilte de, da loe Mac Eiaghs Sønner,
De spotted' mig, de troede jeg var syg,
Og Qvinderne raadslog' om Urter til mig,
Som Lægedom, ha, ha! de kjendte ei
Den Urt, som ene kunde hjælpe mig.
Jeg elskte Dig; det var min bedste Lykke,

Men og Forbandelsen, der fulgte mig.
To Stjerner var der blot, som lyste hist,
Erindring heed den ene, Haab den anden,
De drive mig nu atter her tilbage.

Inis.

Og glemmer Du da, hvad Du vover her?
Min Fader er derinde i Capellet
Og flere af hans Folk, hvis de Dig see,
Da gribe de Dig.

Allan.

O, lad dem kun det.
Den Fare er dog ei min værste her.

Inis.

O gaae, Allan! Du veed ei hvad Du vover.

Allan.

Jeg voved' at forlade mine Brødre
Og Alt, hvad der har været kjært for mig.
Dersom Du synes, at det er for lidt,
Saa sletter jeg mit Navn iblandt dem ud.
Er det ei nok, saa kæmper jeg mod dem.
Nu beder jeg Dig, Inis, om et Svar,
Siig, at Du ikke meer foragter mig
Og giv mig Lov at dvæle, hvor Du er.

Inis.

Hvad skal jeg svare? Du har selv det sagt:
Ei parres Fjeldets Ørn med Dalens Due.

Allan.

Jeg var en Ørn, for jeg dit Øie saae,
Det brændte bort min fordums frie Kraft.
Du rykked' Fjerene af mine Vinger.

Jeg var en Fugl, paa Bjerget ammet op,
Og sang og leged' mellem mine Brødre,
Du fanged' mig og tog mig i dit Huus,
Og da jeg atter til min Rede kom,
Var Bjerg og Venner, Alt mig ligegyldigt,
Jeg længtes efter Fangenskab igjen.
Jeg var en Urt, i Skovens Mørke plantet,
Et flygtigt Solglimt aabnede mit Bæger,
Nu længes jeg, da det igjen er svundet.
Jeg var et Barn, der havde smukke Drømme,
Hos Dig jeg vaagen Virkelighed saae
Langt skjønnere end før jeg havde anet,
Hvad Under da, at Drømmene mig kjede.

Inis.

O Gud! der komme de.

Allan.

Lad dem kun komme.

Niende Scene.

Allan. Inis. Argyle og flere bevæbnede Tjenere Capellet.

Argyle, (forskrækket ved at see Allan.)

Mac Eiagh ponsed' altsaa dog paa List.
Hvad Allan! er det Dig? Du kommer her
Til os igjen, som Tyv i Nattens Mørke,
Du frygter vel, at Dagens Øine skal
Din Rødme spotte?

Allan.

Nei, jeg frygter ikke
For nogen Mand, selv om han kom som Du,
Med Hjelm og Sværd, mens jeg er ubevæbnet.
Hvis det hvorfor jeg kom var her om Dagen,

Da saae Du mig, selv om den endog lyste,
Med Middagssolens Klarhed.

Argyle.

Hvad vil Du?
Hvi dvæler Du, som Slangen paa min Vei?
Maaskee Du endnu ikke er tilfreds
Med Værket, som Du øvede hos mig.

Allan.

Jeg siger nok engang, min var ei Skylden,
At Annot døde, og hvad er der saa
Vel meer som Du har at bebreide mig?
Du myrded' mine Brødres Børn og Qvinder,
Som Tyv om Natten kom Du, og naar jeg
Vil glemme det, saa synes mig, at Du,
Ret godt kan glemme hvad jeg gjorde Dig.

Argyle.

Jeg glemmer ei, at sidst jeg talte med Dig,
Bad jeg Dig undgaae, at igjen vi mødtes,
Du kommer atter, og skal nu erkjende,
At ei din Fod, og ei dit Legems Kraft,
Kan værge eller frelse Dig fra mig.

Allan.

Ei Fod og Kraft, jeg her har havt behov,
Dersom jeg frygtede for dette Møde,
Langt lettere jeg kunde sikkre mig.
Saa langt dit Øie naaer, paa disse Klipper,
Laae rundtom nylig Eiaghs Stamme samlet,
Den længtes, Lord! at holde Høstfest her,
Som den din Skjald besang ved Gjæstebudet,
Og gik dog rolig bort igjen.

Argyle.

Hvorfor?

Allan.

Fordi jeg ønsked' at den skulde gaae.

Argyle.

Du gaaer nu ogsaa bort, men gaaer med mig,
Fordi jeg ønsker det saaledes. Bind ham!
Dig sikkrer jeg mig først, og sidenefter,
Ret snart, skal Touren komme til din Stamme.

Inis

(afholder en af Tjenerne, der har spændt sit Belte af, fra at binde Allan.)

Nei intet Baand! det er uværdigt for os.
Jeg troer ei heller, at de gjøres nødig,
Han følger nok godvillig, gjør Du ikke,
Allan?

Allan.

Jo Inis! jeg vil villig følge.

(de gaae.)

Fjerde Act.

Første Scene.

Et Fængsel.

Allan, (sidder paa en Steen.)

Orkenens Taage sig lægger om Luculows Høie,
Midnattens stormende Vinde sukke i blegnede Græs.
Bære paa Vingen de jublende Jægeres Stemmer,
Oldinger lytte til Sangen. — Jeg vil ei være blandt dem.
Vinterens Hænder vil brede sit Lagen i Dalen.
Hist ved den eensomme Hytte, synger en Jæger sit Qvad.
Qvinderne gløde ved Rygtets de evige Sønner. —
Jeg vil ei være i Sagnet, Ingen vil synge om mig.
Stormen kommer fra Ork, mit Navn er ei paa dens Vinge,
Ingen beskyttende Høi vil skjule mit blegnede Liig.
Jægeren vil ei, naar paa eensomme Hede han jager,
Standse med Sorg ved min Grav, og tænke: her hviler en Helt.
Og naar en Vandrer besøger min Fædrene Bolig,
Hviler sig paa dens Ruin, han siger: „her Allan blev født",
Her stod hans Huus vel, men Allan er ikke i Sangen,
Svunden han er, som en Drøm, som Morgenens Taage for Sol.
Vindene sukke i Bregner og Græsset paa Arnen,
Over de mosgroede Mure ryster en Tidsel sit Skjæg,
Her gik Mac Eiagh, en Kæmpe, som Klippen i Havet,
Vældig som Ilden i Skov, naar Egene fældes til Jord.
Hvor er vel Allan? Jeg hører hans Hunde paa Bjerget.
Hvad var hans Virken og Daad? — Ingen vil svare derpaa.

Anden Scene.

Allan. Inis (har uformærket hørt de sidste Ord.)

Inis.

Jeg kommer til Dig, Allan!

Allan.

Nei Inis!
Du kommer ikke, thi Du er hos mig,
Du gaaer ei heller fra mig; thi Du dvæler
Bestandig her. — O hvor jeg vilde ønske,
At jeg Dig ingensinde havde seet,
Saa havde jeg vel ikke kjendt til Solskin,
Men heller ikke savnet det i Stormen,
Da havde vel min Læbe aldrig smagt
Det fulde Bæger, skummende af Lykke,
Som mig din Nærhed rakte, men ei heller
Det bittre Bundfald, som nu følger efter.

Inis.

Du skal ei klage Allan; thi jeg kommer
Med Trøst til Dig.

Allan.

O! hvor er der vel Trøst,
For den, hvis Fortid var en venlig Drøm,
Hvis Nutid er en vaagen Skuffelse,
Hvis Fremtid er en øde Vinternat?

Inis.

Jo, der er Trøst for hver en Sorg i Livet,
Hvor tvende Sjæle hjælpe vil hinanden,
Og enes trolig om at bære den.

Allan.

Jeg har ei Kraft, ei Styrke meer; min Sjel
Gik hen til Dig, og fandt det der saa smukt.

At aldrig den igjen tilbage kom,
Jeg sendte Kraften for at hente den,
Den blev hos Dig.

Inis.

Hvis Du gav mig din Sjæl,
Og hvis den fandt det smukt hos min at være,
Saa lad dem blive sammen hos hinanden.
Jeg gi'er dig din tilbage, men da de
Ei kunne skilles, følger min med den.
Det være Trøsten, som jeg kommer med.

Allan.

Jeg troer ei, at jeg har forstaaet Dig.

Inis.

Jo, hvis Du troer, at jeg Dig elsker Allan!
Saa høit og inderligt min Sjæl kan elske,
Saa har Du ret forstaaet mig.

Allan.

O Inis!
Er det Dig selv, som taler her til mig?
Hvis ei saa gaae, og frist mig ikke længer,
Alt tynger mangen Byrde paa mit Hjerte,
En saadan Skuffelse det brister ved.

Inis.

Jeg elsker Dig, som Øiet elsker Lys,
Som Hjertet Haab, som Sjælen elsker Gud,
Du Allan! er mig Nutid, Fremtid, Alt,
Hvad Livet har af Godt og Skjønt i Eie.

Allan.

O! siig det nok engang, thi hvis jeg ikke
Her, Inis, atter saae dit mørke Øie glindse,
Jeg vilde tro, at man mig skuffede,

Selv om hver Steen i dette Fængsel raabte,
Med tusind Tunger, at det Sandhed var.

Inis.

Her ved dit Bryst jeg hvile vil og drømme,
Og ønske Du var Alt hvad Øiet mødte,
At Gud og hele Verden var dit Billed,
Og at mit Øre blot din Stemme hørte.
Jeg elsker Dig og jeg misunder Alt.
Det som dit Øie seer, din Læbe smiler til.
Jeg vilde ønske, at jeg var din Broder,
Din Fader, Søster, hver af dine Venner,
At al din Kjærlighed mig ene hørte til.

Allan.

Jeg er saa fattig, har saa lidt at byde,
Jeg mangler Ord, jeg har kun Følelser,
Alt synes mig endnu en Midnatsdrøm,
Hvoraf mig Virkelighed snart vil vække.
Dog nei, dit Øie lyser, det er Dag,
Og fattig er jeg heller ikke længer;
Thi Broder, Elskte, Fædreland og Gud,
Jo hviler her hos mig i mine Arme.

Tredie Scene.

Ryno, Allan, Inis.

Ryno.

Hvad seer jeg; — O! jeg anede det nok,
Alt første Dag mit Blik og Allans mødtes,
Jeg vidste, at hans Skjæbne ham bestemte
Til at forenes med Argyles Huus.

Allan (seer Ryno.)

Ha! Ryno, kommer Du her for at see
Hvorledes Du tog feil dengang Du spaaede,

At min og Annots Skjæbne passed' sammen.
Du mærker nu, din Spaadomsevne svigted'.

Ryno.

Den svigted' ikke, nei Mac Eiaghs Søn!
Du misforstod blot det jeg sagde Dig.
Det Sagn gik alt i mange Aar omkring:
„Naar Ørn for Ørne Campel vil beskytte,
Skal Eiagh med sin Fjende Hjerte bytte."
Dig kalde Eiaghs Sønner jo en Ørn,
Og Annot har din Haand fra Ørnen frelst,
Hvad nylig mine gamle Øine saae,
Fortælle mig, at Sagnet ikke løi,
Og at min Spaadom heller ikke svigted'.

Allan.

Nei Gamle! Du har ikke taget feil,
Thi her har Ørn og Due byttet Hjerter.

Ryno.

Det er og høie Tid, Mac Eiaghs Søn!
Thi jeg med dette Budskab kom herned,
At udenfor vor Borg din Stamme samles
Og Sækkepibens Toner varsle Kamp.

Inis.

O! er det muligt, Allan?

Allan.

Ja, jeg troer det.
Min Broder veed, at jeg er fangen her.

Ryno.

Fra tidlig Morgenstund, alt saae vi dem,
Bestandig samles i en større Mængde,
Ad hver en Sti paa Loclow gaae de frem,
Det gjælder os, derom er ingen Tvivl,

Din Sag er det, nu Allan, Fred at skaffe
For fiendtlig vore Stammer stode sammen;
Thi mødes Campels og Mac Eiaghs Sværd,
Som Had og Hævnlyst længe hvæsset har,
Saa blomstrer der ei Roser for din Elskov.
(gaaer.)

Fjerde Scene.

Allan. Inis.

Inis.

Vor Himmel mørknes alt i Morgenstunden.

Allan.

Den mørknes ikke, det er blot en Sky,
Der let og luftig seiler om paa den.
Imellem Torne blomstrer jo kun Rosen,
Som mellem Sorger Livets Lykke blot,
Jeg rydder Tornen bort, Du plukker Blomsten.

Inis.

Og fletter dem til Krandse kun for Dig.
Kom! lad os gaae.

Allan.

Hvorhen?

Inis.

Op til min Fader!

Allan.

Han har forbandet mig.

Inis.

Derfor skal han
Tidobbelt ønske Dig Velsignelse.

Allan.

Og hvis det ikke skeer, hvis han igjen
Forbander mig, nu da det maaskee synes,
Som om han har en større Ret dertil?

Inis.

Saa Allan, gaae vi To til dine Bjerge,
Jeg boer hos Dig, jeg lever, dør med Dig
Og efter Døden leve vi igjen,
Forenede endnu i Kjærlighed.
Forhallen er vort Liv hernede kun,
I Himlen naae vi først til Høiloftssalen.

Allan.

Mig glæder meest Forhallen dog hernede,
Behold kun Himlens Salighed alene,
Du gav mig Jordens.

(de gaae.)

Femte Scene.

Værelse paa Slottet.

Argyle strax efter en **Tjener.**

Argyle.

Nu gjælder det, idag har vi Termin,
Da denne Qval, det hele Helvedliv,
Naturen skal betale al sin Gjæld,
Hvad eller høre op at frygte den.
Hvordan end Skjæbnen dreie vil sin Kugle,
Mig maa den dog bestandig bringe Lykke,
Om den end blot af Undergang gaaer frem.
Den lille Bølge bøier af for Fjældet,
Den store reiser Ho'edet stolt mod den,
Endskjøndt den seer sin Fare foran sig,

Den flyver modig Undergang imøde,
Og knuses imod Stenens haarde Bryst.

Tjeneren.

Nu er der ingen Tvivl tilbage meer,
Bestandig rykke de os nærmere
Og slæbe Stiger, store Bundter Riis
Til at udfylde Slottets Grave med.
Evan-Duc, som vi sendte til Colkitto,
For at opfordre ham til Hjælp for os,
Er kommen hjem med uforrettet Sag;
Thi Concars Than er dragen over Bjerget
Til Jagt. — Hvad vil Du vi skal gjøre, Herre?

Argyle.

Hund! kan Du tvivle, kan Du spørge derom?
Jeg vil, hvad Du ei vil, thi jeg vil Kamp.
Gaae! Lad Enhver paa Borgen væbne sig;
Giv Piil og Sværd til Alle dem som savne;
Fyld Steen i hver en Skandsekurv til Randen.
Saa haaber jeg, at vi skal byde dem
Velkommen, bedre, end de sidst os bød.
Har Du forstaaet mig?

Tjeneren.

Ja vel, min Lord!

Argyle.

Tov lidt! Er Lochiel endnu ei kommen?

Tjeneren.

Nei, han vil aldrig komme meer tilbage,
Thi for et Øieblik kom Torquil hjem,
Forslaaet, blodig, han har os fortalt,
At Lochiel myrdet er af Giaghs Stamme.

Argyle.

Hvorledes? — Fat Dig kort.

Tjeneren.

De gik inat,
Mens Stadsen vared' inde i Capellet,
Lidt om paa Bjergene derudenfor,
Da Donald pludselig stod imellem dem,
Greb Lochiel og kaldte sine Folk
Og gav dem Ordre til at skyde ham.
Torquil fortæller, at han selv slap bort,
Men gav sig strax igjen i Kast med Donald,
Og med en halv Snees af hans Stammes Folk,
Indtil han endelig for Overmagten veeg.
Jeg troer just ei han fægted' meget længe;
Han ligner mere En, som falden er,
Maaskee da han i Flugt løb bort fra Donald.

Argyle.

Det lader til, at Skjæbnen rydder op,
Og kaster Pjalter af sit Pulterkammer.
Nu vel! han var en bedre Død ei værdig!
Bring mig min Hjelm, og saa afsted med Dig,
Udret dit Ærinde til dem dernede.

(Tjeneren gaaer.)

Jeg vil dog prøve paa om endnu ei
Een Draabe blot af mine Fædres Blod
I disse tynde Aarer skulle flyde.

(gaaer.)

Sjette Scene.

Inis. Allan.

Inis.

Han er alt gaaet.

Allan.

Saa lad os vente her.

Inis.

Ja lad mig læse i dit Øie, Allan!
Den Kjærlighed, som nu dit Hjerte varmer,
At jeg kan samle Kraft til Stormens Dage
Det aner mig, at kort vort Solskin varer.

Allan.

Du er saa frygtsom, Inis!

Inis.

Jeg har hørt,
At Qvindens Kjærlighed var altid frygtsom.
Jeg vandt saameget, at jeg ængstes for,
At Skjæbnen atter røver det igjen.
Min Kjærlighed har bygget mig et Slot,
Som stræber op mod Himlen, høit paa Bjerget;
Just derfor storme Vindene mod det,
Mens den, som boer i Dalen, lever sikkert.

Allan.

Jeg har i Livet Intet meer at frygte.
Min Kjærlighed var sky og frygtsom før;
Jeg var et Barn, som førstegang gled hen
I liden Baad, paa Havets store Bølge,
Og Nat var over mig, mens Tvivlens Storm
Skyhøit slog Søen hen imod dens Stævn.
Da lyste Solen for mig i dit Øie,
Og stolt og sikkert seiler Baaden nu.

Inis.

O! lign Dig ei ved Havet, kjære Allan!
Thi det er lumskt, usikkert, skuffende;
Lign Dig ved Klippen, som saa trolig værner
For Hytten, der er bygget ved dens Fod.
Du er en Eeg, med store, stærke Grene,
Og jeg er Ranken, som til den mig støtter
Og dør og visner bort, naar Egen dør.

Allan.

Nei, Inis! jeg ved Havet ligner mig.
Det dybe Hav, naar efter Storm det hviler,
Saa speiler Sol og Straaler sig deri,
Og Sol og Straaler er din Kjærlighed.
Som Havet, Inis, med sit brede Belte,
Omslynger Jorden og dens Herlighed,
Og kysser Bredden, som dens Arm omfatter,
Saaledes slynger sig mit Hjertes Elskov,
Om Dig og om dit Væsens rige Skjønhed.
Og nok engang, et Hav er jo dit Øie,
Det klare Blik, der fra dit Aasyn lyser,
Som tvende Fakler for et Kongeslot.
Paa Havets Overflade hviler Blikket
Og stirrer længselsfuldt i mørke Dyb,
Og ønsker inderligt, at naae derned
Og see hver Skat, hiin ubekjendte Verden
Har gjemt paa Bunden.

Inis.

O! tal ikke saa!
Vel trænge dine Ord ind i mit Hjerte
Men kalde Rødme frem paa mine Kinder.

Allan.

O rødm min Sjæl! rødm mine Tankers Billed!
At nok en Skjønhed mig dit Aasyn viser.
Naturen danner Lillien for Rosen;
Den skabte Uskyld forend Kjærlighed.
Hvid straaler Himlens Skjær i Morgenstunden,
For Solens varme Straaler rødmer den.
Kun klare Himmel gløder Straalen paa.

Syvende Scene.

Argyle. Inis. Allan.

Argyle.

Du atter her? — Saa er mit Spil vel tabt,
Thi som min onde Dæmon blot Du bringer
Ulykken til mig, hvergang jeg Dig seer.
Hvem aabnede dit Fængsel?

Allan.

Spørg din Datter,
Lad hende sige, at jeg ikke kommer,
Som nogen Dæmon til Dig i Ulykken.
Du gjør mig Uret nu, har altid gjort det.

Argyle.

Du aabnede hans Fængsel?

Inis.

Ja, min Fader!
Jeg vilde ikke, at Du sidenefter,
En uretfærdig Handling skulde angre.

Argyle.

Hvorledes, uretfærdig? Er han ikke
Min Fiende? Er han ei Mac Eiaghs Søn?

Inis.

Det veed jeg blot, at han er ei din Fiende.

Argyle.

Hvem indestaaer derfor?

Inis.

Det gjør mit Hjerte.

Argyle.

Dit Hjerte!

Allan.

Hør mig rolig, Lord Argyle,
Saa skal Du indsee, at Du gjør mig Uret.
Hvorfor er Du saa fiendtligt stemt mod mig?
Hvad gjorde jeg, derægger Dig til Vrede?
Tidt har vel Navnet større Vægt end Manden;
Du hader mit, men hvorfor hade mig?
Jeg vil ei minde Dig om Grunden til,
At jeg kom her til Slottet første Gang,
Hvad da min Hensigt var, er jo det samme;
Blot det er vist, at hvis jeg var din Uven,
Og ønsked' Hævn, som Søn af Eiaghs Stamme,
Saa har nu Tid og Forhold mig forandret,
Og da inat vi mødtes ved Capellet,
Jeg kom som Ven, og ei som Fiende til Dig.

Argyle.

Hvad har da vel saa kort Tid Dig forandret.
Forsonlighed var før ei Eiaghs Dyd.

Allan.

Det skal jeg sige Dig, saa kort jeg kan.
Jeg saae din Datter, Inis, her paa Slottet,
Jeg elskte hende, og hvad jeg ei aned',
Hvad ei min Sjæl i dristigst Tanke haabed',
Det er nu skeet; hun elsker mig igjen.

Argyle.

Mit Barn? min Datter?

Inis.

Ja, jeg elsker ham.
Alt dengang jeg var Klosterlivet viet,
Skjult i mit Hjerte levede hans Billed.
Spørg ei hvorfor, spørg heller ei hvorledes
Argyles Datter kan sin Fiende elske.

Ei fængsler Buur og Lænker Følelser,
De flagre om i Verden hvor de ville
Og ændse ikke Forhold eller Skranker.
Du kan forstøde ham, forjage ham,
O, men jeg beder Dig, betænk Dig Fader!
Riv ei din egen Datter fra dit Hjerte;
Jeg elsker ham, nu er hans Skjæbne min.
Jeg følger ham i Verden hvor han gaaer,
Paa Bjerg og Dal, hans Vei og min er een.
Jeg dele vil hans Sorger og hans Lykke.

Argyle.

O, det er smukt! det passer sig for Dig.
(man hører Skud og Vaabenlarm udenfor)
I dette Øieblik Mac Eiagh stormer;
Hør, hvor de kæmpe sammen udenfor!
Og mens jeg værger Slottet mod min Fiende,
Saa fører Du hans Søn for mine Blikke,
Forsvarer ham, og vexler Elskovseder.
Skal da Enhver, som nærmest staaer mit Hjerte
Kun bore mig en giftig Braad deri?

Ottende Scene.

De Forrige, Eynold.

Eynold.

Min høie Than!

Argyle.

Hvordan gaaer det derude?

Eynold.

Det gaaer ret godt, Mac Eiaghs Stamme flygter.
En Flok af dem har leiret sig paa Sletten,
Saa langt tilbage, at vi ei kan naae dem,

En anden Deel gaaer ind bag Bjergene,
Jeg troer ei, at de Mere har ifinde,
Vor første Hilsen har ei smagt dem godt.

Argyle.

Bravt, Eynold! siig til dine Kammerater,
At hver Mands Tapperhed skal blive lønnet.
Jeg kommer strax.

(Eynold gaaer.)

(til Allan.)

Mac Eiagh frygter for,
At rende sig tilblods mod mine Mure.
Han viser Tænder blot, men bider ikke.

Allan.

Nei, Lord! Donald Mac Eiagh frygter ikke.
Du glæder Dig for tidlig af din Seier,
Og kjender slet den Fiende Du foragter.

Niende Scene.

De Forrige, Evan-Duc (kommer blodig og med blottet Sværd i Haanden).

Argyle.

Hvorledes gaaer det Dig? Du kommer jo
Med Sorgens Budskab skrevet paa din Pande.

Evan-Duc.

Sæt Død for Sorg, saa traf Du nær ved Sandhed.

Argyle.

Tal hurtigt!

Evan-Duc.

Than! Det er forbi med os.
Mac Eiaghs storme ved det gamle Taarn.

Forgjæves var vor Modstand, de os dreb,
Som Vinden Avner, overalt tilbage.
Fra Haugen trænge de herop til Borgen,
De skaane Intet, Døden gaaer med dem,
Og saaer lemlæstet Liig i hvert et Skridt,
Mac Donald raser som en Ild i Skoven.
(gaaer.)

(Larmen udenfor tiltager.)

Argyle.

Ha, skjul Dig Sol, lys ei for denne Dag,
Hvi stirrer vel dit dumme Ansigt paa mig?
Mord, Undergang, Tilintetgjørelse
Har Skjæbnen skrevet for Argyles Huus.
Døe skal jeg, som en Vandringsmand i Ork,
Usavnet, ubegrædt og uden Hæders Minde,
Og Du, mit Barn! Du skal vanæret staae,
Paa Dig skal Eftertidens Spot henpege.
Jeg seer dit Smiil, Du triumpherer, Allan!
Ha, dræb mig kun, derfor er Du jo kommen.

Inis.

O Allan! kjære Allan! frels min Fader!

Allan.

Et Sværd, en Dolk, jeg vil beskytte Dig.
Laan mig dit Sværd og kjend saa Ven fra Fiende.

Argyle.

Du — Du vil kæmpe for mig, Allan?

Allan.

Ja!
Jeg kæmper for Dig, tag Forbandelsen
Tilbage, som Du dynget har paa mig.

Argyle.

Jeg er en Mand, som selv forbandet er,
Hvad jeg har sagt, vil aldrig naae til Dig,
Du seer Alt rammer jo mit eget Hoved.

Tiende Scene.

De Forrige. Dørene Baggrunden flyve op. Slottets Beboere trænges ind af Mac Eiaghs Folk, strax efter **Donald**. Nogle forsvare sig. Allan stiller sig foran Argyle. Da Høilænderne af Eiaghs Stamme see Allan, udraabe de hans Navn og trænge derpaa ind mod Argyle.

Allan.

Holdt, Brødre! Ingen røre denne Mand.

Høilænderne.

Den Blodhund! han har myrdet vore Qvinder.
Bort Allan! han kan ikke frelses længer,
Det er Gjengjældelse vi øve her.

Allan (værger for Argyle).

Tilbage siger jeg! Enhver som elsker Livet.

Donald (styrter frem).

Holdt! hvem af Jer tør røve mig mit Offer?
Mig hører Hævnen til, — mig — mig alene!
Ha! endelig saa mødes vi Argyle!
Hvor jeg har længtes efter denne Time.
Skurk, Nidding! Du har gjort min Faders Huus
Til en Blodkjedel, husk paa det og dø!
Far ned til Helved, hvor Du kommer fra!

(Han styrter mod Argyle. Allan træder imellem.)

Allan.

Holdt Donald!

Donald.

Allan!

Allan.

Dræb ham ikke, Broder!
Du seer din Fiende ubevæbnet er.

Donald.

Bevæbnet eller ei, døe skal han! døe!
Om saa min Salighed derfor jeg miſter.
Gaae bort! ſtil Dig ei imellem mig og Hævnen.
(Han farer mod Argyle. Allan afværger et raſende Slag, ſom Donald gjør mod ham.)

Allan.

Han ſkal ei døe, før jeg er død for ham.

Donald

(hæver nok engang Sværdet, men lader det kraftesløs ſynke.)
O Allan! han har myrdet vore Brødre!

Argyle.

Og rev jeg deres Hjerte ud af Livet
Og dræbte Barnet ved din Qvindes Bryſt,
Saa er Du hævnet. Allan, gaae tilſide!
Lad ham kun dræbe mig, hans Sværd vil ei
Saalænge pine mig, ſom Livet gjorde.

Donald.

Bort Dreng! tilſide! Hævnen blinder mig,
Jeg kjender ikke længer Ven fra Fiende.
Enhver, ſom endnu lever kan Du frelſe,
Men han maa døe! — Hævn raaber det i Hjertet!
Hævn raaber hver en Tanke i min Sjæl!
Hævn raaber Stammens og min Qvindes Blod!
Bort! Tving mig ikke til et Brødermord.

Allan.

Mig maa Du dræbe, førend ham Du naaer,
Hen over mig gaaer Veien til Argyle.

Donald.

O Allan! selv min Hævn Du rover mig.

Allan (tager Donalds Haand).

Donald! min Broder! hør mig, kjære Donald!
Har han forsyndet sig, saa er han straffet.
Hans Haar er hvidt, hans Fod staaer alt ved Graven,
Tag ei hvad den om føie Tid vil fordre.
Du dræber mig, hvis Du Argyle dræber.

Argyle.

Jeg bød Dig Haand til Fred.

Donald (rasende).

Det gjorde Du!
Men paa din Haand en Handske sad af Staal,
I Handsken sad en Dolk, og den var dyppet
I Blod af vore Brødre og min Hustru.

Allan.

Donald! lad mig ei meer forgjæves bede,
Kald frem dit bedre Jeg, og lad det seire.

Donald.

Min sidste Lykke rover Du mig her,
Mit Haab, min Støttestav, min Trøst i Natten
Den brister nu, som Glas i mine Hænder.

Inis (knælende.)

O skaan ham Eiagh! lad ham leve for
At gjøre godt igjen, hvor han har feilet.

Donald.

Kan han da kalde Døde frem, som Graven
Alt længe gjemmer paa. Hvem er Du, Qvinde?

Inis.

Hans Datter!

Donald (til Allan.)

Allan?

Allan.

Det er hende, Donald!

En af Mac Eiaghs Folk.

Nu Donald, gjør det af med Manden der,
Hvis ei, saa giv mig Lov til dette Arbeid.

Donald.

Gaae!

Flere Stemmer.

Dræb ham, Donald, dræb ham, ingen Skaansel!

Donald (vild.)

Hvem taler her om Drab, naar jeg ei vil det?
I byde, Drenge! ha, det klæder smukt!

Hoilænderne.

Han dræbte vore Qvinder, vore Børn!

Donald.

Ja meer endnu, min Hustrue dræbte han,
Og hvis jeg dog vil, at han leve skal,
Saa gad jeg seet den Karl af Jer, I Helte,
Der lukker Munden op og siger „Nei.“
I mumle! hviske! hver Mand ud herfra,
Mit Sværd er rødt af vore Fienders Blod,

Jeg vilde nødig farve det med Eders.
Har I forstaaet mig?

(Høilænderne gaae.)

Ellevte Scene.

Donald. Allan. Argyle. Inis.

Donald.

For denne Qvindes Skyld har Du da svigtet
Din Stamme, mig, og Alt hvad før Du elsked',
Ja, — hun er smuk, hun kan vel blænde Dig.
Dog vænnes Du til dette Øies Solskin,
Saa vil Erindrings Dug et Minde væde,
Og Du vil angre hvad idag Du gjorde.

Allan.

Nei Donald! aldrig; thi hun lærte mig,
At Hævn gaaer ned, hvor Elskovs Sol gaaer op.
Før var mit Liv en Nat, nu lyser Dagen,
Hvi skulde jeg vel atter ønske Natten?

Donald (sagte.)

Ja det er Dag, dens Minde vil groe fast,
Og suge hver en Lykke af mit Hjerte.
Det er en Dag, hvor Smerten rækker mig
Sit Bægers sidste Bundfald til at tømme.
Men hvad gjør det? — vel! Bæg'ret er alt tømt,
Saa lad da briste, hvad ei meer' kan bære.
(høit)
Tag hende Broder! og vær lykkelig.

Argyle.

Du glemmer, Donald! jeg er hendes Fader.

Donald.

Beed Du mig ei at huske; thi saa lærer
Jeg Dig, ved Himlens Gud! at glemme Alt.
Du, Fader? Ha! et sønderlemmet Liig,
Et Maaltid rettet an for Ulv og Ravn,
Paa Askedynge-Fad af dette Slot,
Var Du, hvis han ei rev mit Sværd af Haanden,
Og vendte Spidsen mod mit eget Bryst.
Jeg skjænker hende bort, forstaaer Du mig?
Og da et Liv saa slet som dit har Værd
For disse, gi'er jeg det i Brudegave.

Allan.

Min kjære Broder!

Inis.

Lad mig ogsaa takke,
O Donald! Du er stor og god og ædel,
Som Allan altid har fortalt om Dig.

Donald.

Har Allan det? Du unge, smukke Qvinde!
Du elsker ham jo, vil bestandig sprede
Velsignelse og Glæde paa hans Vei?

Inis.

Hvad Qvinden mægter, vil jeg være ham.
Min Læbe er kun fattig mod mit Hjerte.

Donald.

Saa værer lykkelige, glem mig aldrig.
Min Broder! thi nu har jeg gjort for Dig,
Saameget som et Menneske kan gjøre.
Jeg styrted' om mit Haab, min Ro, min Lykke,
Din egen skal af dens Ruin opblomstre.

Allan.

Gaae ikke fra os, Donald, bliv hos mig!

Donald.

Jeg, blive her?

Allan.

Huft paa, Du ſagde ſelv,
Skal Flammen lyſe, maa vi blive ſammen.

Donald.

Nei, jeg maa bort, bort! denne Luft mig dræber,
Her ſkilles vi, min egen, kjære Broder!
(der raabes efter ham udenfor)
Hør, hvor de raabe efter mig dernede,
Jeg kommer! lev Du nu ſaa lykkelig,
Som dette Hjerte ønſker Du maa leve.
(Han ſtrækker Hænderne mod Himlen.)
O Moder! ſee ned til mig fra din Himmel,
Velſign mig, thi nu troer jeg, jeg har holdt
Det Løfte, jeg Dig gav paa Sotteſengen.
(Han ſtyrter ud.)

Teppet falder.